

Årets prædikener 2019

af Susanne Kreiler Holm Andersen

**9/12 Prædiken til 2. søndag i advent
2018. Lukas 21,25-36.**

Der er nok at være bange for og bekymret over. ”Tegn i sol og måne og stjerner”, som vi netop hørte. Hvordan skal tegnene tolkes? Som kristne er vi sat fri til at lytte, hver især, til hvad Jesus siger om disse tegn.

Jeg skal da også selv tage mig i, ikke kun at blive overmandet af det frygtindgydende i dét, Jesus fortæller om de sidste tider. Jeg skal også selv spidse ører og forstå, at det i virkeligheden er et forår, Jesus taler om.

”Se på alle træerne”, siger han. ”Så snart I ser dem springe ud, ved I af jer selv, at sommeren allerede er nær. Sådan skal I også vide, når I ser alle disse tegn i sol, måne og stjerner, at Guds rige er nær”.

Det er derfor, det er smukt og rigtigt at høre netop sådan en Evangelietekst her i adventstiden, en tekst der indeholder både mørket og lyset. For hvad taler teksten ind i? Den taler ind i os, som har oplevet, at regnen har silet ned, tågen har også været forbi og lagt en grå dyne ned over os. Som om året har forrykket sig, og det klassiske, våde novembervejr er trukket hen i december i stedet for.

Det er vel i denne tid, mennesker kan tynge mod jorden af en bekymringens vægt. Af såvel vægten af dagliglivets bekymringer, som vi hører i dag – som vægten af frygt og angst for fremtiden. Hvis man lægger både dagligdagens

bekymringer og bekymringer for fremtiden og for de sidste tider sammen – så er vi ved at være dér, hvor længslen efter lyset i mørket virkelig begynder at kunne mærkes.

Hvordan kan det være mørkt kl. 8 om morgenen?? Jeg glemmer det hvert år, at det er sådan. Og det er en tilbagevendende undren hos mig hvert eneste år i december, hvor mørke morgenerne er i denne tid. Men jeg trøster mig ved, at jeg langt bedre husker, hvor vidunderligt lyst det er den resterende del af året. Så lyset kommer ikke bag på mig. Men mørket gør. Det er, som når Jesus i dagens tekst siger:

I ved det af jer selv. I ved af jer selv, når I ser træerne springe ud, at sommeren er nær. At forløsningen er nær. Det kommer ikke bag på jer, at vintermørket skal blive til forårets og sommerens lys. I ved det af jer selv, fordi lyset er i jer et sted. Ikke fordi I selv har skabt lyset eller kan takke jer selv for dét lys, der er i jer. Nej, I skal takke Gud for dét lys, Han har lagt ind i jeres indre. Hos profeten Ezekiel hører vi Gud sige:

”Jeg fjerner stenhjertet fra jeres krop og giver jer et hjerte af kød”, siger Gud. ”Jeg giver jer min Ånd i jeres indre”.

Ja, der er Ånden til forskel. Det er selvfølgelig Helligånden, der får os til at se lys, hvor der for det blotte øje kun er mørke. Det er Ånden og dens lys, der kan trænge ind med lys i det mørke indre.

There is a crack in everything – that’s where the light gets in, som Leonard Cohen synger. *”Der er en sprække I alting – det er dér, lyset trænger igennem”.*

Lyset er i os. For Gud blæste ved Skabelsen sin Ånd ind i mennesket, så det blev et levende menneske. Rigtigt levende. I Ånd.

Vi tænder en masse lys i adventstiden. Vi tænder lys i mørket. Det er forståeligt. Det skal minde os om, at Gud har klaret dét med lys én gang for alle. Og dét med Ånd. Og dét med frelsen, gennem Jesus Kristus. Vi skal mindes om det, og vi skal mindes om, at det er alvor. Det bliver vi mindet om i adventstiden. Gud ved godt, at vores hukommelse kan være kort.

KERTE KIRKE

Derfor får Han ind imellem nogle mennesker til at hjælpe med at genopfriske hukommelsen hos os andre.

F.eks. har Han sendt nogle ord og toner ned til salmedigterne og komponisterne, så de skrev salmer og salmemelodier. Det giver os mulighed for at synge salmerne her fra Salmebogen. Der var også engang i 1700-tallet, hvor Gud sendte noget Ånd ned til en komponist, der hed Georg Friedrich Händel. Denne Ånd fra Gud – plus en vis tilskyndelse i, at Händel var plaget af gæld – fik Händel til at skrive sit store værk ”Messias” i løbet af få uger.

Händel var ikke blot plaget af gæld, men også af en depression, mens han komponerede værket. Endnu et eksempel på, at det ofte er mennesker, der selv har vandret i mørket, der bedst kan vise os andre vejen ind i lyset. Den korte tidsfrist nødvendiggjorde, at han også samlede nogle ting, han havde skrevet til andre lejligheder. Men – det er et helstøbt værk, en helhed. Helligåndens værk.

Jeg havde dén fornøjelse at høre ”Messias” i går eftermiddags, opført af Syngedrengene i Vor Frue Kirke. Joh, René kirkesanger var også med. Og er med igen i eftermiddag kl. 16, hvor Messias genopføres. Messias er et højt elsket værk, fyldt med Ånd.

Mange mennesker kan ikke forestille sig en adventstid uden Händels Messias. Jeg har også selv hørt det jævnlige, fra jeg var ung. Musikken, sangen, kirkerummet – det er forkyndelse. Som jeg plejer at sige, bedre end nogen præst kan forkynde. Det er forkyndelse, over bl.a. dén tekst om de sidste tider, som vi har hørt i dag her i kirken.

F.eks. synger bas-solisten, som i øvrigt er gammel Syngedreng:

”Dette siger Hærskarers Herre: Det varer kun kort tid, så vil jeg få himlen og jorden til at skælve, havet og det tørre land. Jeg vil få alle folkene til at skælve, så de kommer med deres skatte. Herren, som I søger, kommer med ét til sit tempel, pagtsengelen, som I længes efter, kommer, siger Hærskarers Herre”.

Så kommer alten, så kommer koret, og så fremdeles. Dejlig oplevelse, vidunderlig forkyndelse. Ja, alle folkene skal skælve og komme med deres skatte...

Én af nutidsmenneskets største skatte er mobiltelefonen. Koncertens tilhørere sad da også med deres telefoner, lige indtil koncerten gik i gang. Mange var kommet i god tid for at få en plads. Jeg tog også selv min telefon frem, lige da jeg var trådt ind i kirken, for at sikre mig, at den var på lydløs. Men det kom til at passe på mig, at jeg måtte aflevere mine skatte, min telefon. For den var nemlig fuldstændig død, og på skærmen stod kun underlige binære tegn og gerninger, som om den skulle skabes på ny. Telefonen fungerede slet ikke under Händels Messias. Og den blev efterladt udenfor. Messias udraderede telefonen, og det var egentlig en hel befrielse.

Først i den helt tidlige morgenstund – mens det endnu var bælgmørkt, som det jo er – blev også telefonen levende igen. Det er den stadig, dog som et tegn på, at Messias er større end telefonen. Men den må gerne være der, også. Telefonen.

Amen.

Vor Fader i Himlen,

Vi beder dig om en god adventstid for alle mennesker.

Lad dit lys finde vej til vore hjerter. Lær os at finde vej til det sande lys, i Evangeliet om Jesusbarnet, der bliver født - uden pomp og pragt, men ved den sande glæde.

Vær med os, hvis vi føler os alene i al decembers hast, og led os ind i en stille og fortrøstningsfuld forventning.

Se ned til os, når vi frygter for fremtiden og for vore kæres skæbne.

Vær med dén, der sidder i mørket og dødens skygge.

Vær med vor Dronning og hele hendes hus.

Giv dem og os alle at leve i trøst fra dig og i håb om julefred og lys i mørket.

Amen.

Salmer:

78: [Blomstre som en rosengård](#)

87: [Det første lys er Ordet](#)

70: [Du kom til vor runde jord](#)

80: [Tak og ære være Gud](#)

Nadversalme: 69, vers 5 & 6: Du fødtes på jord

74: [Vær velkommen, Herrens år](#)

24/12 Prædiken til juleaften 2018. Lukas 2,1-14.

Uden for mine vinduer lå der i morges et lille bitte, fint drys sne. Som en smuk hvid julepynt på græs og buske. Juleaftens morgenen sagde til mig: "Dette er din gave at få lov at se hvid jul, sådan som det altså bliver hvid jul i år, her hos dig".

Det gjorde mig glad. Skal der ikke mere til? Den fortravlede stemning løsnede sig fra sindet.

Jeg husker en anden jul for nogle år siden. Som altid var jeg ude i sidste øjeblik d. 23. december om eftermiddagen for at købe én eller anden gave i én eller anden butik.

Ikke her omkring hos os, skal jeg skynde mig at sige. Eksponenten var en ganske ung pige, sikkert hentet direkte fra juleferie ind i juletravlheden. Pigen spurgte ikke, om jeg ville have gaven pakket ind. Men det ville jeg jo gerne. Så projektet gik i gang.

De travle kolleger gik forbi, og pigen måtte hele tiden spørge skiftende kolleger: "Hvor er gavepapiret? Hvor er gavebåndet? Hvor er til og fra kortene"? Jeg begyndte at synes, at det var lidt sødt, at pigen var blevet sat dér ud af ingenting, helt uforberedt. Den første jul i virkelighedens rå verden, i en juletravl butik. Hvor er alt dét, man bruger til en jul?

Og pointen er jo, at det faktisk blev en rigtig fint indpakket, lille julegave. Ikke fornem i kroner og øre, men smukt og fint indpakket af en ung pige, skønt hun var blevet kastet ind i juletravlheden.

I, der kender mig, ved måske, at jeg selv i aften skal hjem at lede efter juletræsfoeden og juletræsdugen. Kastet ind i juletravlheden, efter at jeg for længst har overladt alt dét med gavepapir, bånd og til og fra kort til butikkerne. De stakler!

Denne snak skal egentlig lede to steder hen – som så alligevel er ét og det samme sted, nemlig hen til den helt umiddelbare glæde og forundring ved Jesu fødsel.

De to veje går fra det helt banale på den ene side: hvor er alt dét, vi plejer at bruge til jul? Papir og bånd og pynt og julehjerter? Hvordan kan nogen – stadig – blive overraskede over, at julen er her, lige nu?

Og så går det til det hele utrolige: at mennesker helt uforberedte kan få givet dén gave, at der blev født dem en frelser i Davids By, i Bethlehem. Han er Kristus, Herren! Jesus blev født. Stjernen blev tændt.

At NOGLE af os er lidt uforberedte her op til jul er én ting. At en ung pige i en butik kan blive overrasket over julehandlens voldsomhed er også kun forståeligt.

Men det er ingenting imod, hvad en ung pige i Nazareth oplevede af overraskelse og forundring for 2000 år siden, da hun forud for hændelserne i Bethlehem havde fået at vide af ærkeenglen Gabriel, at hun skulle føde en søn, at hun skulle give ham navnet Jesus, og at han skulle kaldes Den Højestes Søn.

Dét var utroligt! Og ikke på nogen måde noget, hun KUNNE have forberedt sig på. Derfor var det så ekstra smukt.

Der er, i en anden målestok, noget smukt og rigtigt over de ting i menneskelivet, vi ikke KAN forberede os på. Ikke ordentligt, i hvert fald. Noget smukt, rigtigt og samtidig meget svært over hændelser, vi måske nok med vores fornuft ved, kan komme til at ske.

Men de er netop lagt hen i kassen af ting, der står noget i retning af "Om Gud vil", på.

Måske har Gud kaldt nogen hjem til sig siden sidste jul. Det kunne vi ikke have forberedt os på, sådan helt for alvor. Eller måske mangler der nogen omkring julebordet i aften af helt andre grunde end dét. Hvordan dét ville føles,

KERTE KIRKE

kunne vi ikke have forberedt os på. Men trøsten er, at overraskelsen og forundringen har været der i vores liv mange gange, i form af glæde. Og forhåbentlig huskede vi alle DE gange at være glade for de gode ting og takke for dem. Det er dét, juleaftens budskab kan: fortælle om en overraskelse og en forundring, som er glæde hele vejen igennem. Englen sagde: ”Se, jeg forkynder jer en stor glæde, som skal være for hele folket: I dag er der født jer en frelser i Davids by. Han er Kristus, Herren. Og dette er tegnet, I får: I skal finde et barn, som er søbt og ligger i en krybbe”.

Dét er da forunderligt. Overraskende og forunderligt. Ordene gælder os alle. Hvem vi end er. Hvem vi end har omkring os og hvem, vi nu har erindringens gode minder om. Glædelig jul! Amen.

Salmer:

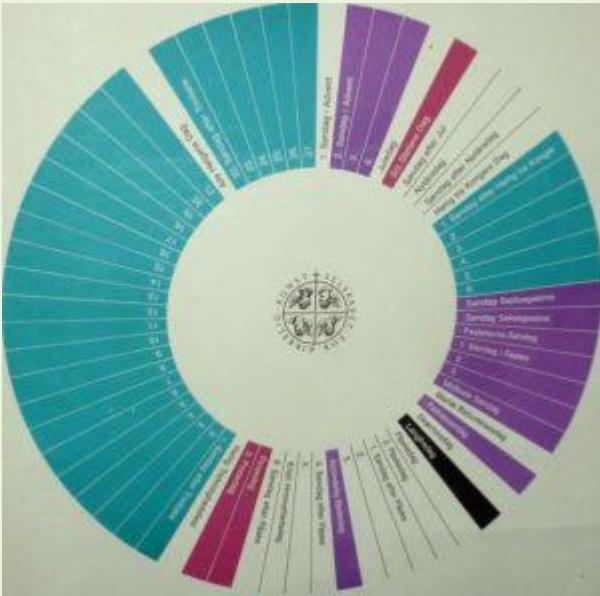
94: [Det kimer nu til julefest](#)

121: [Dejlig er jorden](#)

104: [Et barn er født i Bethlehem](#)

119: [Julen har bragt velsignet bud](#)

120: [Glade jul, dejlige jul](#)

25/12 Prædiken til juledag 2018. Lukas 2,1-14.

Julemorgen er anderledes end andre morgener. Kristus er født. Påskemorgen er anderledes end andre morgener. Kristus er opstanden. Og pinsedags morgen er anderledes end andre morgener: Helligånden er kommet til jorden.

Ja, men – Kristus var jo også født, da vi var nået til alle mulige andre datoer, tidligere på året. Og Kristus var jo også opstanden, da vi skrev f.eks. d. 8. oktober. Og Helligånden er her hver eneste dag, året rundt. Hvorfor er det så, vi siger, at julemorgen, påskemorgen og pinsemorgen er noget særligt?

Det er da, fordi det skal fejres! Det skal fejres, at Jesus blev født. Det skal fejres, at han opstod fra de døde, og det skal fejres, at Helligånden kom til os for at overtage Jesu arbejde her blandt os. For han er her jo stadig, på en særlig måde.

”Du, som selv er til stede blandt os”, siger vi f.eks., når vi skal holde altergang. Og så er der også dét, at året er rundt. Kirkeåret er rundt. Den samme fejring og markering af højtiderne kommer tilbage hvert år. Ved min uundværlige computer derhjemme har jeg en musemåtte – I ved, dén flade dims, der skal gøre det nemmere at køre rundt med musen.

Musemåtter findes i alverdens afskygninger.

Min er rund. Jeg har faktisk taget den med, nu må jeg huske at få den med igen.

Min musemåtte er rund, fordi den forestiller kirkeåret, med alle søn- og helligdage markeret i en cirkel. Og med farverne, der hører til hver enkelt søn- og helligdag.

I dag – juledag – er hvid. Jeg ved godt, den er blevet lidt grålig i farven, efter flittig brug.

Juledag er hvid, fordi det er en festdag. Fester er hvide i kirkeåret. Derfor er påskedag også hvid, og det samme gælder alle søndagene efter påske.

Men tiden op til jul – de tre sidste adventssøndage – er violette, fordi det er forberedelsesdage, hvor man godt må tænke sig lidt om. Det gælder også tiden op til påsken. Traditionelt har det været faste- og bodsdage. Alle de grønne her, det kan man godt kalde ”hverdagssøndage”. Det er alle de almindelige

KERTE KIRKE

søndage om sommeren og efteråret, alle Trinitatis søndagene, bl.a., hvor der ikke er nogen såkaldte højhelligdage. Højhelligdage er påske, pinse og jul.

Nå. Så er der tre røde og en sort dag tilbage. Den sorte dag – ja, rigtigt, det er langfredag. De tre røde er for det første de to pinsedage, pinsedag og 2. pinsedag. Farven rød er symbol for pinsens lidenskab og glæde. Og så er den røde farve et billede på Helligåndens ild, der skal opildne os alle sammen til at fortælle om Kristus.

Den tredje røde ”dag” er i morgen. 2. juledag, Skt. Stefans dag. Den stakkels Stefanus blev stenet ihjel, fordi han var kristen. Han blev opfyldt af Helligånden og fortalte om sin tro. 2. juledag er rød som Stefanus’ blod og rød som hans iver og hans lidenskabelige tro.

Og i dag, juledag, er altså hvid. Festens farve. Ikke grånusset, som den er her på min musemåtte. Men jeg har tænkt på, at det ville have været værre, hvis min musemåtte havde været kridhvid til jul og påske. For musemåttten er beregnet på at blive brugt og slidt og blive lidt anløben i farverne. Sådant omtrent ligesom menneskene og menneskelivet selv. Livet selv bliver også brugt. Og slidt. Og kan sagtens imellem blive lidt anløbent. Ikke sådan i en afskyelig og fordævelig forstand – bare sådan lidt tvivlsomt, hvad angår den uskyldsrøne, hvide farve.

Det kan musemåttten sagtens holde til. Den bliver tørret lidt af og vasket en gang imellem. Det kan menneskelivet også sagtens holde til. Vi bliver velsignet og tilgivet gang på gang af Gud.

Ude i våbenhuset ligger ét af de små kort med citater fra Martin Luther: ”Synd tappert”, står der. Dobbeltmoral er værre end dét!

Og vasket hvide og rene, ja det er vi blevet i dåben. Vi er ”to’t i Lammets blod”, som vi synger til Alle Helgen. Vi er vasket rene i Jesu blod. Derfor giver det også god mening, at 2. juledag er rød som blod, lige efter den hvide juledag. Og det giver mening, at Alle Helgens dags farve er – hvid. Min musemåtte er rund. Hver eneste kirkedag i cirklen er nødvendig. Ikke én dag af de mange kan fjernes fra kirkeåret, uden at fjerne kristendommens

mening og dybe betydning.

Hvis jeg tog en saks og klippede en dag ud – så ville kirkeåret ikke længere hænge sammen. Langfredag – ud med dén? Nej, det går jo ikke. Så bliver der et hul, og vi kan umuligt nå frem til påskedag. Vi kan ikke springe den sorte dag over. Og de violette adventssøndage og fastesøndage, kan vi ikke springe dem over? Nej, for så bliver glæden mindre over selve julen og påsken.

Og alle de kedelige, grønne hverdags søndage, behøver vi fejre dem?

Ja, det gør vi. For hver eneste søndag året rundt er ”Herrens dag”. Og alle de grønne leder op til de store fester i det runde kirkeår.

De grønne står for vækst. Da vokser kirkens fællesskab stille og roligt. Ikke voldsomt som til de store fester. Men stille og roligt. Som kornet og afgrøderne, der spirer og gror og modnes, til høst. Den stille vækst, også den indre vækst i os, der får næring fra oven, kan vi ikke springe over.

Det var også derfor, vi startede julemorgen med at synge Grundtvigs ”Kimer, I klokker”. Prøv at høre vers 2:

*”Julen er kommet med solhverv
for hjerterne bange,
jul med Guds-barnet i svøb,
under englenes sange,
kommer fra Gud,
bringer os glædskabens bud.
Æren er Guds i det høje”.*

De bange hjerter er aldrig ude af sind for julens salmedigtere. De ved, at de bange hjerter også hører julen til. Eller rettere, at julen også tilhører de bange hjerter.

Alle de bange hjerter har del i julens glade budskab om barnet i krybben.

Budskabet er til alle.

Glædelig jul! Amen.

Salmer:

100: [Kimer, I klokker](#)

103: [Barn Jesus i en krybbe lå](#)

99: [Velkommen igen, Guds engle små](#)

117: [En rose så jeg skyde](#)

112: [Kom, alle kristne](#)

**26/12 Prædiken til 2. juledag 2018.
Matth. 23,34-39.**

Der er blod i stride strømme i 2. juledags ikke-så-julehyggelige Bibeltekster. Derfor er 2. juledags liturgiske farve: rød. Stefanus bliver henrettet som martyr, ved stening. Den unge Paulus træder ind på den nytestamentlige scene, dog under navnet Saulus, for han er endnu ikke omvendt til kristentroen. Som Paulus selv senere skriver i et af sine breve, efter sin omvendelse: *"Dengang var jeg én af de værste til at forfølge kristne"*. Det pinte ham, at han havde været sådan. Men samtidig var han i sin brevskrivning også så taknemmelig over, at den opstandne Jesus selv havde fået ham ud af vildfarelsen dén dag i Damaskus, hvor Saulus blev blind.

Han hørte Jesus sige med Guds stemme: *"Saul, Saul, hvorfor forfølger du mig"?* Da gik Paulus fra at være kristenforfølgeren Saulus til at være apostlen Paulus. Men i dagens tekst er Paulus stadig Saulus, kristenforfølgeren, og endda én af de værste. Så når vi frem til Evangelieteksten, som jeg lige har læst her fra prædikestolen. Her befinder vi os kort før Skærtorsdags sidste nadver, og Jesus er i færd med at tage afsked. I sin afsked taler han om alt blodet, der allerede er udgydt gennem den bibelske historie. Og hvis nogen havde troet, at det nu var slut med blodsudgydelser for menneskeheden, så må de tro om. Og ganske særligt Jerusalem vil gå en grum fremtid i møde. Og nu taler Jesus direkte til byen Jerusalem, og det vil selvfølgelig sige dens indbyggere og dens religiøse ledere: Jerusalem! Du har haft alle privilegierne. Det jødiske tempel, centrum for Guds tilbedelsen i Israel. Alle de fine poster inden for præsteskræbet. Profeter er kommet til din by. Ved den jødiske påskefest strømmer folk til netop Jerusalem. Og nu skal du være skueplads for Jesu død og opstandelse og herliggørelse. Min hjertens by, hvad vil du mere? Men Jerusalem havde lukket ørerne. Det var for sent. Og så bruger Jesus et billede, som i hvert fald nogle af os kan genkende: os, der har oplevet en høne med kyllinger. Hønen lægger sig et godt sted i hønseskudgården, eller hvor nu hun går med sine kyllinger. Det skal også være et sted, hvor hun selv ligger lidt behageligt, for hvem ved, hvor længe hun skal

ligge dér med de små.

Så løfter hun ligesom vingerne og kroppen, og de små kyllinger kommer pilende fra alle sider og putter sig ind i varmen. Og så ligger de dér. Ind imellem stikker én et lille hoved eller en fod ud, hvis det alligevel bliver for klaustrofobisk og varmt.

Systemet kan bruges som en kort genopvarmning efter en pludselig kølighed, hvis hønen konkluderer, at dét kan gøre det. Eller hun kan ligge der med dem et stykke tid. Alt efter omstændighederne. Det kan også være som beskyttelse mod fjender, der vil komme og tage kyllingerne.

Se, det er noget af alt dette, Jesus har tilbudt Jerusalem. At tage byen under sine vinger. At samle alle sine små. Giv dem beskyttelse, varme, trøst, retning i livet og i troen. Men det var forgæves. Jerusalems øverste havde besluttet sig til, at de slet ikke ville have nogen hønen, for de kunne klare sig selv. Og det får de så lov til efter dét, der nu skal ske i påsken: Jesus skal derfra.

"Se, jeres hus bliver overladt til jer selv, øde og tomt, siger Jesus til dem". Og videre:

"Fra nu af skal I ikke se mig, før I siger: Velsignet være han, som kommer, i Herrens navn".

Hermed mener Jesus dén dag, han kommer tilbage. I en kristen forstand kan vi dog også forstå det som dét gensyn vi har med Jesus, når vi mødes til gudstjeneste eller fornemmer et møde med ham på anden vis. Vi siger nøjagtig de samme ord i nadveren her i kirkens ritual: *"Velsignet være han, som kommer, i Herrens navn"*.

Derfor kan forståelsen også være, at Jesus siger til sine dengang jødiske tilhængere og til ikke-jøderne:

"Fra nu af skal I ikke se mig, før I bekender jer til den kristne tro". Man kunne jo i sagens natur ikke være kristen, før Jesus var død og opstanden. Ja, så fik vi i dag et billede af Jesus som en hønen.

Det er ellers i vores dage blevet et lidt ugleset begreb: en hønen. Sådan en curlingforælder, der sørger for, at hendes børn i hvert fald aldrig bliver selvstændige individer, der selv kan træffe en beslutning.

Men sådan en fortolkning siger mere om vores tid end om måden, Jesus tænker det på. Jeg tror, det for ham var en neutral beskrivelse, og

ikke et puttenuttet billede, dét med hønen, der breder sine vinger ud. Hønen, der breder sine vinger ud, udsætter jo sig selv for ubehageligheder, som hun beskytter kyllingerne imod. Regn. Kulde. Bagende sol. Rovdyr. Kyllingernes egen ubetænksomhed og uforsigtighed.

På dén måde minder det om billedet af hyrden, som Jesus ofte bruger om sig selv. For han tog det på sig at være hyrde, hønemor på den gode måde, beskytter af de vildfarne og uforsigtige, trofast støtte for de sagtmødige, en revser for de hovne. En frelser og forsoner for os alle.

Og så er vi jo altså tilbage ved blodet og 2. juledags røde farve. Jerusalem ville ikke ind under vingerne, så folket stenede Stefanus. Og tankerne går tilbage til det første broderdrab, da Kain slog sin bror Abel ihjel. Ja, så langt tilbage går vi i dagens tekst i dag. Det ligger der i historien: alt det uskyldige blod, der er blevet udgydt lige siden misundelsen og jalousien greb Kain, og han slog sin bror Abel ihjel. Hvis Gud bedre kan lide Abel, end Han kan lide mig, så

må Abel dø. For jeg vil være dén, Gud bedst kan lide.

Men Gud lod Kain få en chance til. Han satte Kainsmærket på ham, et mærke der kan ses som en beskyttelse, og lod ham gå ud i verden og starte på ny. Skyldig. Men fri til at leve. Uskyldigt blod er blevet udgydt. Men glem aldrig på sådan en 2. juledag, ja glem i det hele taget aldrig, hvad der skete ”i de dage”:
Se, sagde englen, jeg forkynder jer en stor glæde, som skal være for hele folket: i dag er der født jer en frelser i Davids by; han er Kristus, Herren.

Amen.

Salmer:

114: [Hjerte, løft din glædes vinger](#)

129: [Julebudet til dem, der bygge](#)

123: [Her kommer, Jesus, dine små](#)

118: [Julen har englelyd](#)

121: [Dejlig er jorden](#)

31/12 Prædiken til nytårsaftensdag 2018. Lukas 2,21.

Det er blevet nytårsaften – i morgen starter det nye år! Det er korte dage, vi oplever, korte dage med ikke meget lys. Og nu er også årets korteste prædikentekst læst op! Så kort, at man tænker ”A hvad for noget”? når man har hørt den. Derfor genopfrisker jeg lige:
”Da otte dage var gået, og han skulle

omskæres, fik han navnet Jesus, som han var blevet kaldt af englen, før han blev undfanget i moders liv”. Amen.

Hvert andet år, når vi har første tekstrække, hører vi denne korte tekst. Næste år skal vi til nytår høre en noget længere tekst om, hvordan det gik til, da Jesus lærte sine disciple Fadervor. I teksten i dag er Jesus 8 dage gammel. I teksten til næste nytår er han et sted i 30’erne. Og der var da sket lidt af hvert imellem de to hændelser. Jesus har haft en del af sit virke imellem de to tekster. Grundlaget for kristendommen tog form i skikkelse af Jesus Kristus imellem de to hændelser. Man kan aldrig understrege det nok, at Jesus var et jødisk barn. For i og med at han var jøde, så var der mange forudsigelser i jødernes Bibel, Det Gamle Testamente, der skulle gå i opfyldelse i Det Ny Testamente.

Jesus var jøde, da han kom til verden. Et jødisk drengebarn, som skulle omskæres, når han var 8 dage gammel. Det var ikke noget, hans mor eller andre gik rundt og diskuterede eller overvejede, skal-skal ikke. Det var bare noget, der skulle gøres. Som en del af livets gang for den lille ny. Sit navn fik den lille i samme

forbindelse.

Jesus.

Det havde han heddet, før han blev til i moders liv. Englen havde kaldt ham det. Når en engel har bragt bud, er det naturligvis et spørgsmål om tro for os små mennesker, der står måbende og lytter eller ser eller hvad vi nu gør. Det Ny Testamente er ord, der er sat på for at give os en chance for at forstå bare en lille flig af det hele. Forskellige tider og forskellige mennesker vil lytte og læse, stille spørgsmål og skiftevis sige til sig selv: ”Ja, NU forstår jeg det” og ”Nej, NU forstår jeg da slet ingenting”. Det sidste skulle man så tro, vi ville fortvivle over. Man skulle tro, at hver eneste gang, vi ikke forstår et kuk, ville lægge en kulsort skygge hen over de få gange, hvor vi synes, vi forstår det hele. Hvor vi synes, vi forstår dét med Jesus og Guds Søn, død og opstandelse, både hans og vores egen. Og dét med troen på, hvor vi selv står hver især midt i det hele.

Lægger forvirringen og tvivlen ikke en sort skygge hen over klarsynet og troen?

I et kort øjeblik kan det ske, jo. Men jeg håber, at vi alle så vil opleve, hvordan Helligånden kommer og blæser den sorte skygge væk fra troen. Det må være dét, der er Helligåndens arbejde. Kærlighedens og Sandhedens Ånd – skulle den ikke have som opgave at hjælpe os til at få øje på Guds kærlighed og på sandheden om liv og død?

Hvis Helligånden ikke havde været der, kunne det hele være gået i glemmebogen. Men det er helt utænkeligt, at det ville kunne ske, netop fordi Guds plan var at Helligånden skulle give kærlighed og sandhed videre til menneskene. Nogle opgaver er Helligåndens. Andre opgaver er menneskenes egne. Når Kim Larsen blev spurgt, hvor han fik inspirationen til sine egne sange, pegede han opad og sagde ”fra Helligånden”.

Det eneste album UDEN hans egne sange hed ”Sange fra Glemmebogen”. Det var gamle, danske sange, som han var bange for, ville gå i Glemmebogen. Derfor indspillede han dem sammen med Kjukken. Så nogle ting må vi som mennesker selv sørge for, ikke går i Glemmebogen, hvis vi gerne vil beholde dem i den fælles hukommelse.

Men når vi kommer til kernen af kristentroen, så vil Helligånden med sin helt egen styrke holde os fast på troen. Blæse skyggerne og

bekymringerne bort fra centrum af vores liv, som vi nu står her ved starten af et nyt år, som vi ikke ved, hvad vil bringe.

Nu kommer januar. Den er lang og mørk.

Julelysene er slukkede. Englene er tilsyneladende fløjet bort. Men kun tilsyneladende. Kunsten her på kanten af januar er at huske julens lys, julens engle og julens glæde over, at Jesus virkelig orkede at være her hos os. Her hos os ”forhærdede tidselgemytter”, som vi skal synge i den sidste salme i dag, ”Den yndigste rose er funden”. Og når vi så husker på julens lys, engle og glæde, da er det ikke vores egen cirkuskunst, vi behersker, men Helligåndens værk. Julens lys er i vore hjerter. Englene stiger stadig op og ned, ad salmens tonestige.

Grundtvig har en salme, nr. 134, hvor omkvædet er:

”Men vor Fader i det høje, han lever”!

Og vers 3 siger:

”Guds engle endnu så vel som før
gør alt, hvad han vil beslutte,
og låse man kan slet ingen dør,
at de jo derind kan smutte”!

Man kan altså ikke låse sin dør for englene! Det er da en herlig måde at sige det på: Man kan ikke låse sin dør for englene, for de smutter ind på én eller anden måde alligevel! Og hvorfor skulle man for øvrigt også det? Låse sin dør for englene? Husk også på, at starten på januar er Hellig Tre Kongers tid. Julen er ikke slut! De Hellige Tre Konger fandt stjernen, og om lidt skal vi synge ”Dejlig er den himmel blå”. Nogle kirkesamfund fejrer jo først julen nu, i januar, d. 6.-7. januar.

Tager man til f.eks. Jerusalem og Bethlehem, kan man opleve, hvordan de forskellige kristne kirker afløser hinanden i at fejre jul, fra december og et stykke hen i januar.

Julen bliver ikke bare sådan væk – og englens budskab har vi med os alle dage, indtil verdens ende.

Glædeligt og velsignet nytår!

Amen.

Salmer:

122: [Den yndigste rose er funden](#)

717: [I går var hveden moden](#)

136: [Dejlig er den himmel blå](#)

712: [Vær velkommen, Herrens år](#)

20/1 Prædiken til 2. søndag efter Hellig3Konger 2019. Johs. 2,1-11.

Til nytår har vi tradition for champagne og kransekage efter nytårgudstjenesterne i vores 3 kirker i pastoratet. I én af kirkerne skete der i år dét, at der var indkøbt to forskellige slags champagne. Da den første slags slap op, kom kirketjeneren med den næste slags, og han sagde noget i retning af, at ”denne her er en virkelig god champagne”. Så kom jeg til at sige noget i stil med ”Nå, kommer du først med den gode champagne nu”?! Sådan med dagens tekst om brylluppet i Kana i baghovedet. Dén var der så én af kirkegængerne, der greb i luften: ”Ja, men det passer da ellers meget godt netop her i kirken”, sagde hun straks. Hun var Bibel-kyndig, ja. Hun havde lagret bemærkningen fra Bibelen i sin erindrings skatkiste, hun hørte for sit indre øre skafferens ord til rudgommen i Kana:

”Man sætter ellers den gode vin frem først, og når folk har drukket godt, så den ringere. Du har gemt den gode vin til nu”.

Men måske havde kirkegængerne ikke behøvet at være Så velbevandret i Bibelens tekster for at kunne se parallellen. Beretningerne om Jesu mirakler har nemlig gjort indtryk på mange, også på mennesker, der ikke lige kan Bibelens tekster på fingrene. Nævn et par mirakler! ”Øh - Jesus gik på vandet”. ”Han bespiste flere tusind mennesker med fem brød og to fisk”. ”Og Jesus gjorde vand til vin”.

Ja. Mange har hørt om netop disse mirakler. I Johannesevangeliet kaldes hændelserne for ”tegn” – tegn på, at Jesus var dén, man ventede på, Guds Søn.

Vand til vin ved brylluppet i Kana er det første tegn i Johannesevangeliet, for vi møder det allerede i begyndelsen af kapitel 2. Kapitel 1 er jo den storslåede Johannesprolog:

”I begyndelsen var Ordet, og Ordet var hos Gud, og Ordet var Gud”.

Her præsenteres Jesus som Guds Ord, der tog bolig iblandt os i al sin herlighed. I kapitel 1 hører vi også om Johannes Døberens, så vi bliver præsenteret for dåben.

”Jeg døber med vand”, siger Johannes, ”men Jesus vil døbe med Helligånden”.

I kapitel 1 kalder Jesus også sine disciple sammen – og så er han i gang!

Direkte går det så over i kapitel 2 – brylluppet i Kana. 1. tegn: vand til vin.

Prøv at lægge mærke til, hvordan vores tekst i dag startede:

”Den tredje dag var der bryllup i Kana i Galilæa, og dér var Jesu mor med; også Jesus og hans disciple var indbudt til brylluppet”.

Ja, netop – der er en pointe i, at det var på den tredje dag af Jesu virke. Der er noget med den tredje dag. Jesus opstod fra de døde på den tredje dag. Og hvis vi går helt tilbage til 1.

Mosebog i Det Gamle Testamente, så er tiden efter den tredje dag i Skabelsen også af stor betydning. Efter den tredje dag var der nemlig givet mulighed for, at Gud kunne skabe lysene på himmelhvælvingen. Sol, måne og stjerner skulle tjene som tegn. Tegn til at fastsætte festtider, dage og år. Ja, tiden selv, så vi mennesker ikke skal pløre rundt i et tidsmæssigt kaos, men har en cirkel at bevæge os indenfor. Tiden er rund. De samme højtider vender tilbage år efter år.

For os her på disse breddegrader vender det samme solhverv tilbage år for år, lyset kommer tilbage, ganske langsomt, dag for dag. Det er januar. Lyset er på vej.

Hvorfor er det noget særligt, at brylluppet i Kana er placeret på den tredje dag ifl.

Johannesevangeliet? Fordi dette bryllup markerer noget nyt. Ligesom lysets organisering i Skabelsesberetningen markerede noget uafvendeligt nyt: tidens mening. Ligesom Jesu opstandelse på den tredje dag i Det Ny Testamente markerede noget uafvendeligt nyt: det evige livs håb. Sådan er det allerførste tegn i Johannesevangeliet, på den tredje dag af Jesu virke, noget uafvendeligt nyt: åbenbaringen af Guds herlighed i Hans Søn, Jesus Kristus. I skabelsen af vand til vin ved brylluppet i Kana. Jesus selv er afventende ved bryllupsfesten.

Han tøver. Han er jo bare til fest. Lad mig blive ved med at være almindelig en tid endnu. Min time er jo endnu ikke kommet! Men han har sin mor med! Og det er ikke i et forsøg på at være sjov, jeg peger på hans mor, Maria. For før det overhovedet bliver nævnt, at Jesus var med til brylluppet, så bliver det fortalt, at Jesu mor var

med. Hun har født ham. Hun kender ham som dét menneske, han er. Men hun ved også, at han er mere. Og det er altså hende, der rykker først. Vinen slap op. Lavpraktisk problem. Vi må forestille os, at kvinderne sidder adskilt fra mændene ved festen. Jesu mor må bevæge sig hen i mændenes område i festlokalerne, og det er normalt lidt problematisk. Dog ikke for hende! Hun går frejdigt ind blandt mændene og siger til sin søn: *"De har ikke mere vin"*. Og Jesus svarer hende: *"Hvad vil du mig – kvinde"*? Næsvist svar? Nej, blot en markering af, at Jesus er på vej fra én position – søn af en kvinde – til en anden position: Søn af Gud. Jesus siger selv om den første position, søn af en kvinde: *"Min time er endnu ikke kommet"*. Men Jesu mor skubber ham selv i retning af den kommende position: Søn af Gud: *"Jo, din time er på vej. I dag skal være dagen for dit første tegn"*. Og det blev det. For som teksten i dag slutter: *"Dette gjorde Jesus i Kana i Galilæa som begyndelsen på sine tegn og åbenbarede sin herlighed. Og hans disciple troede på ham"*. Vi mødte Jesu mor, Maria. Hun var med sin søn i denne første fase af hans guddommelige

virke. Vi møder hende igen. Vi møder hende ved foden af sin søns kors. Langfredag. Som beskrevet i Johannes evangeliets kapitel 19: *"Ved Jesu kors stod hans mor. Der stod også hans mors søster, og Maria, Klopas' hustru, og Maria Magdalena"*. Altså 4 kvinder, hvoraf de tre hed Maria. Det var et almindeligt navn. Jesu mor Maria var blevet gammel, efter dén tids målestok. Nu var det Jesus, der fra korset overgav sin mor til en ny position: Han beder disciplen Johannes om at tage sig af moderen. *"Kvinde, dér er din søn"*, sagde han til sin mor. Og til disciplen Johannes sagde han: *"Der er din mor"*. Og fra dén time tog disciplen hende hjem til sig. Det var om fredagen. Og søndag morgen skete det sidste og alt afgørende tegn: Jesus steg op af graven. *Det var fuldbragt.*
Amen.

Salmer:

402: [Den signede dag](#)

294: [Talsmand, som på jorderige](#)

49: [Ingen er så tryk i fare](#)

785: [Tunge, mørke natteskyer](#)

754: [Se, nu stiger solen](#)

3/2 Prædiken til 4. søndag efter H.3Konger 2019. Matth. 8,23-27.

Stormen på søen lyder som en umulighed. Kan der være storm på en sø? Ja, det kan der, på Genesareth Sø, også kaldet Galilæas Sø eller Tiberias Sø.

Glem alt om en lille skovsø med et par ænder. Genesareth Sø er 21 km lang på det længste sted, og 12 km bred på det bredeste. Selv har jeg en enkelt gang i mit liv på en rejse stået ved bredden af søen og kigget ud over den. På en måde gjorde dén sø og dét at stå ved bredden af den et mindst lige så stort indtryk på mig som at vandre rundt i Jerusalems gader. For søen spiller en ganske særlig rolle i Evangelierne. Hér kaldte Jesus sine første disciple, fiskerne.

Ved bredden af søen fik jeg også smagt en såkaldt Petersfisk på en restaurant til ære for turisterne. De kaldte den i hvert fald for en Peters fisk! Der var mange ben i og ikke meget kød på fisken. Og jeg tænkte over, at disse

fiskere, som Jesus gik rundt langs bredden og kaldte som disciple – de var nøjsomme folk, og der skulle fiskes meget for at mætte en familie for ikke at tale om en hel landsby. Ganske vist hed det sig, at der var mange fisk i Genesareth Sø, men de skulle også fanges i de små både. Men det giver en særlig ro og eftertænksomhed at vide, at det var netop hér, Jesus startede sin virksomhed, ved at kalde de fattige fiskere som disciple. De undere, der skete netop omkring Genesareth Sø får en ekstra betydning for én, når man sidder med sin fisk på tallerkenen og fjerner ben, ben og atter ben fra den, piller skelettet fra kødet – og sidder tilbage med en lille mængde reelt fiskekød. Så husker man på bespisningsunderet, hvor Jesus ud af fem brød og to fisk bispiste flere tusind mennesker. Hvordan?! Joh, med Guds kraft. Der er også underfulde helbredelser, som Jesus foretager ved søen. Det er et særligt sted. Og så er der to helt særlige beretninger knyttet til Genesareth Sø eller Galilæas Sø. Den ene beretning er vandringsen på søen: Jesus gik på

vandet, ud til disciplene i båden. Jesus havde sendt disciplene i forvejen, over til den anden bred, mens han selv sendte hele dén menneskemængde, der fulgte ham, bort. Dernæst var han gået op på bjerget for at bede. Alene.

Disciplene i båden kom i problemer – igen – for der var modvind. Og Jesus kom så vandrende ud til dem. Det fattede de selvfølgelig ikke noget af og troede, de så et spøgelse. Men Jesus beroligede dem: ”Det er mig”, sagde han. Og Peter – hvem andre end Peter? – blev så begejstret, at han ville gøre Jesus kunsten efter og trådte ud af båden og gik på vandet hen til Jesus. Men da så han, at det stormede, han blev bange – og begyndte at synke. ”Herre, frels mig”! råbte han. Og Jesus rakte hånden ud og fik ham indenbords igen. Peter var kun et menneske. Ligesom os.

Lea Skovsgaard, som er præst i Jægersborg, forklarer forskellen på Jesus og Peter i deres vandring på søen således:

Peter bevægede sig ud i en balancegang på den mørke sø, og den handling siger os noget om troen og tvivlen. De fleste husker sikkert, hvordan de som børn i gymnastiktimen eller på legepladsen forsøgte sig med linegang på et reb eller på en smal bom. Med bævende ben gik man langsomt ud på det spinkle underlag med øjne, der var stift rettet mod fødderne. Når man efter et øjeblik vovede at se op og finde et fokuspunkt foran sig, kunne man pludselig gå ubesværet. I samme øjeblik fokus igen blev rettet mod fødderne, vaklede man og faldt ned. Sådan går det også i teksten om Jesu og Peters vandring på søen. Peter bevæger sig ud til Jesus, ikke bare med øjnene rettet mod ham, men med troen og tilliden låst fast på Jesus. Undervejs tvivler han og ser ned på sig selv og sine egne fødder, og han begynder at synke. For da han flytter sit fokuspunkt, forsvinder troens grund under ham.

Vandringen på søen fortæller os, at troen ikke er noget, vi frembringer selv, men noget, der kommer til os fra Gud. Hvis vi lader fokus være på vores egen evne til at bevæge os ud på troens vand og tror, at det er vores egne kræfter, der skaber troen, så mister vi det centrum, som troen altid må have i Gud. Når vi lader vores fokus være på ham, ser vi, at fortællingen om vandringen på søen viser, at

det er Jesu styrke og hans tro, der kan holde os oppe.

Sådan skriver Lea Skovsgaard. Og sådan kan denne beretning om vandringen på søen forstås som et billede på selve troen. Det er jo Peter, vi kan identificere os med – ikke Jesus. Og på samme måde er det os, der er med i båden – skibet – på søen dén dag, der kom et voldsomt uvejr. Båden skjultes af bølgerne. Det er voldsomt. Det er skræmmende. Båden fyldes af frygt. Den er så lille, båden. Bølgerne er så store, at de skjuler båden. Naturens kræfter er så stærke. Men han sov. Jesus lå bare og sov, mens båden var i færd med at gå under. ”Herre, frels os! Vi går under”!

Og disciplene blev frelst fra stormen og bølgerne. Det blev helt blikstille...

Der er en forklaring på, hvorfor der kan komme så voldsom en storm på en sø. Genesareth Sø er omgivet af stejle bjerge på alle sider. Derfor er klimaet i det smalle lavland langs søens bredder meget fugtigt og varmt. Meget pludseligt kan kraftige hvirvelvinde derfor bringe vandet i oprør. Uforudsigeligheden i vejret på søen har lagret en indbygget frygt i fiskerne. De ved, at stormen kan komme fra det ene øjeblik til det andet.

”Det må Jesus da også vide”! tænker disciplene. ”Han, der ved alt. Hvorfor ligger han så bare og sover”?!

Jesus sov, fordi han selv havde ro og ville give sin egen ro videre til sine disciple. Og fordi han vidste, at Gud selv var med dem, dér i båden. I Skibet. Dét skal vi tænke på, når vi sidder her i Skibet: Kirkens skib. Med stormvejr af så mange slags udenfor. Og måske ind imellem også inden i os selv. Der rækkes en hånd ud i stormen, ud mod os. Hånden er mærket af nagle og kors. Netop derfor ved Jesu Hånd alt, hvad der kan vides og erfares om modgang, lidelse og død. Men også om trøst og opmuntring og glæden over livets gave. Amen.

Salmer:

735: [Nu sol i øst oprinder mild](#)

7: [Herre Gud! Dit dyre navn og ære](#)

36: [Befal du dine veje](#)

586: [Stol du kun på dit Fadervor](#)

29: [Spænd over os dit himmelsejl](#)

10/2 Prædiken til sidste søndag efter H3K 2019. Matth. 17,1-9.

Skolebørnene har fået vinterferie. De så glade ud i fredags, dem jeg så gå fra skole. Og torsdag morgen sagde jeg til et par konfirmander, som jo går i 7. klasse: "Nå, nu har I snart vinterferie". "Jah, det er SÅ dejligt! Det er så skønt, at det næsten ikke kan forklares"! Sagde teenagepigene og lyste op i et stort smil. Jeg blev helt smittet af glæde på deres vegne. En uges ferie, og så kan de lidt igen, når de vender tilbage til skolen. Det kan være, deres lærere har det på samme måde! Jeg håber i hvert fald, de også kan lidt igen! Jeg tror såmænd ikke, de er specielt kede af at gå i skole, børnene. Det siges jo ifl. undersøgelser, at danske børn er nogle af dem i verden, der er gladest for at gå i skole. Måske nok mest pga. kammeraterne. Og frikvartererne. Men alligevel, i almindelighed glade for at gå i skole. Skolen er hverdagen. Den er fin nok. Men ferie er det skønne, herlige, uforudsigelige og forhåbentlig spændende. En uge, der lyser op. En uge, der rager op over hverdagen. Forvandler dagene til noget andet. Det kan ikke helt sammenlignes, det ved jeg godt – men jeg vil alligevel drage en parallel til Forklarelsen på bjerget – vores tekst i dag. Peter, Jakob og Johannes. Det var de tre disciple, Jesus tog med sig op på et højt bjerg. Lidt væk fra de andre. Lidt væk fra hverdagen. Lidt væk fra "skole" og "arbejde". Der skulle ske noget særligt oppe på bjerget. Peter, Jakob og Johannes fik lov at se lyset, bogstaveligt talt. Jesus viste sig som Kristus, for øjnene af dem. Det fik de lov til at se. De fik lov at se et glimt, et syn, af den herliggjorte, opstandne Kristus.

Jesus, med den almindelige hverdagskjortel og de støvede sandaler, som han altid gik i, blev

forvandlet for øjnene af dem, hans ansigt lyste som solen, og hans klæder blev hvide som lyset. Det fik de lov til at se. Og de fik lov at høre Guds stemme inde fra den lysende sky: "Det er min elskede søn, i ham har jeg fundet velbehag. Hør ham"!

Dét havde de tre godt nok aldrig hørt før! Gud havde ganske vist sagt det fra sin sky en gang før, men da var de tre disciple ikke til stede, for da var de ikke blevet kaldet som disciple endnu. Det var nemlig, da Jesus lige var blevet døbt af Johannes Døbereren. Da talte Gud også, som det fortælles i Matthæusevangeliet: "Da Jesus var døbt, steg han straks op fra vandet, og se, himlene åbnede sig over ham, og han så Guds Ånd dale ned ligesom en due, og der lød en røst fra himlene:

"Det er min elskede Søn, i ham har jeg fundet velbehag".

I dét øjeblik vidste også Johannes Døbereren, hvem Jesus i virkeligheden var. "Det er ham, som jeg så Ånden dale ned over ligesom en due, der er Kristus".

Til de skelsættende begivenheder i Det Ny Testamente var der vidner. Peter, Jakob og Johannes så forklarelsen på bjerget. Der var mange vidner til Jesu undere, hans helbredelser og mirakler. Og kvinderne så Jesus dø på korset, og påskemorgen var de vidner til den tomme grav. Derefter hentede de Peter, så han også kunne være vidne til den tomme grav. Han var jo en mand. Kvinderne var kvinder og dermed ikke helt pålidelige vidner, efter datidens normer. Alligevel var det dem, Gud havde udvalgt sig som de første opstandelsesvidner.

Og hver en gang, mennesker på Jesu tid var vidner til de helt store begivenheder, så var det oplevelser så fantastiske, at de blev slået bagover af forundring, glæde, lykke, overvældethed. Og så blev det hverdag igen. Intet var mere det samme i deres liv. Men nå ja, så alligevel...

Jeg tror godt, I selv ved, hvor svært det kan være at forblive i forundringen, glæden, lykken og overvældetheden. De hører jo til på toppen af bjerget, på toppen af den fantastiske oplevelse, disse tilstande af forundring og glæde.

Jesus tager Peter, Jakob og Johannes med op på toppen af det høje bjerg. Med op til

herliggørelsen og det særlige syn af lyset. De er udvalgte. Det er fantastisk. Men han tager dem også med ned igen. Og dérmede, i dalen, skal glæden og euforien tages med. Ned til hverdagen, i dalen. Og dét kan være svært. I julen sang vi her i kirken Brorsons dejlige salme "Den yndigste rose er funden".

Vers 5 lyder således:

*"Ak, søger de ydmyge steder,
i støvet for frelseren græder,
så får I vor Jesus i tale,
thi roserne vokser i dale".*

Ja, roserne vokser nede i dalen. Ikke på toppen af det allerhøjeste bjerg.

Det er såmænd ikke så meget "Ved jorden at blive, det tjener os bedst", jeg tænker på hér. Jeg tænker på, at de øjeblikke, hvor man overvældes af den reneste, mest lysende og vidunderlige tro på sandheden i Jesus Kristus – disse vidunderlige øjeblikke skal gemmes i hjertet. De skal tages med ned i kulkælderens, når det er dér, man er. Når man er i dalen, og ikke på toppen. Det er svært, og det er vel derfor, det er hårdt for en narkoman at blive afvænnet. Man vil have toppen, suset, også til hverdag.

Men den dybe tro er dén, der kan holde til at komme med ned fra bjerget. Ned i dalen. Hvor roserne vokser. Og de roser er belønningen for, at man tog ned fra bjerget. At man tog glad tilbage til skolen efter vinterferien, i billedlig betydning.

Nu talte jeg før om dét med afhængighed af visse stimulanser. Selv har jeg desværre dén last, at jeg holder meget af at spise is. Gerne af den dyre slags. Selv her i kulden! Hvis bare jeg kunne nøjes med at spise is om sommeren,

men nej...

I går lod jeg mig så igen overtale af min indre stemme til at spise en ispind med chokolade overtræk. Foran computeren, mens jeg arbejdede. Da jeg havde spist isen til allersidste dråbe, så jeg, at der stod en sætning på den tomme ispind. Og dén sætning føjede da spot til skade, tænkte jeg i første omgang!

Der stod:

"Gør dig umage".

"Gør dig umage"! På en ispind! Det var en god is. Ikke billig. Og måske mener fabrikanten bare, at de gør sig umage med at fremstille en god kvalitet is, så må jeg også gøre mig umage med at nyde den rigtigt, så det holder, til jeg igen får lov at smage så god en is. Men det er jo lidt sent at fortælle mig, når isen er spist...*

Men måske alligevel ikke. I hvert fald skal den tomme ispind ligge dér i et stykke tid og minde mig om noget: Du kan ikke selv gøre dig umage med at skabe dit liv. Men du kan gøre dig umage med at bruge de gaver, du har fået ganske nådefuldt af Gud. Livet selv. Mennesker at leve det sammen med. Og først og sidst: Guds kærlighed i Jesus Kristus. Guds kærlighed i de roser, Han har sat hernede i dalen. Amen.

Salmer:

752: [Morgenstund har guld i mund](#)

22: [Gådefuld er du, vor Gud](#)

557: [Her vil ties, her vil bies](#)

161: [Med strålekrans om tinde](#)

117: [En rose så jeg skyde](#)

24/2 Prædiken til seksagesima søndag 2019. Markus 4,1-20.

Dette var evangelisten Markus. Kapitel 4, vers 1 til 20.

En anden Marcus – nemlig Katten Marcus – hører til hjemme i præstegården. Katten Marcus lå på skrivebordet og halvvejs hen over tastaturet, mens denne prædiken blev skrevet. Han spandt højlydt. Og flyttede sig, det ville han bestemt ikke, for sådan en morgenstund i fred og ro på tastaturet, og uden husets unge kat til at forstyrre, er fantastisk hyggelig. Synes katten

Marcus.

Han har tid nok. Det er hans opgave at holde fremmede katte væk fra matriklen, og det gør han så lidt halvhjertet en gang imellem. Men hovedopgaven er at sove og spinde og dermed have en beroligende virkning på husets øvrige beboere.

Man kan jo nemlig bilde sig ind, at denne ro – som man givetvis kan opnå på anden vis end med en kat på bordet – at denne ro bereder jordbunden i én selv. Så man opnår evnen til ro og fordybelse. Ro og fordybelse bliver efterspurgt alle steder. Og den er svær at finde.

KERTE KIRKE

Jeg så på TV i går, at chefgruppen hos TDC holdt et par minutters stilhed med lukkede øjne, før de skulle i gang med deres chefmøde.

De var monitorerede, så man kunne måle deres stressniveau. Det styrtdykkede efter blot disse to minutter med lukkede øjne og ingen krav til dem. Overhovedet.

Det er næsten uhyggeligt, at der ikke skal mere til. Og det afslappede stemningsleje forblev under hele det efterfølgende chefmøde. Når man læser eller lytter til tekster og lignelser fra Bibelen, skal der også en form for ro og fordybelse til, for at vores indre jordbund er parat til at tage imod dem. Ellers går det, som Jesus forklarer, når Ordet bliver sået mellem tidsler: Nok har man hørt det glædelige budskab om Jesus, men:

"Denne verdens bekymringer og rigdommens blændværk og lyst til alt muligt andet kommer til og kvæler Ordet, så det ikke bærer frugt".

Det er jo rigtigt. De færreste går rundt 24 timer i døgnet og er opfyldt af det glædelige budskab om Jesus Kristus. Lykkeligvis er pointen med lignelsen, at Ordet ER der alligevel. Også når vi glemmer alt om det. Pointen er, at Gud er så ødsel og bare sår hid og did, hér og dér. Ud på vejen med noget af det, hen på den stenede grund uden jord med noget andet. Ind i tidslerne og ukrudtet. Og selvfølgelig også noget hen i den gode jord, hvor han er sikker på, at sædekornene bliver til noget og bærer frugt. Den fornuftige landmand eller haveejer ville så dér, hvor han var mest sikker på at få udbytte. Selvfølgelig. Det er opgaven for haveejer og landmanden at så dér, hvor jorden er gjort klar. Gud tager nogle helt andre chancer. Han sår Ordet de mest umulige steder. For Han er ødsel. Eller med et andet ord: Gud er gavmild. Ud over alle fornuftens grænser gavmild. Så derfor sår Gud sit Ord de mest mærkelige steder, så fornuftige mennesker ville sige: "Dét der kommer der da ingenting ud af". Men hvem er vi, at vi skal sige det?

Vi skal hele tiden holde fast i nogle bestemte ord, som går igen i Bibelen: *"Thi intet er umuligt for Gud"*.

Det er faktisk mere betegnende end at sige: *"Alt er muligt for Gud"*. Når vi siger: *"Intet er umuligt for Gud"*, så har vi sagt alt, hvad der skal siges. Så har vi taget dét med, som vi slet ikke kan forestille os med vores begrænsede forstand. *"Intet er umuligt for Gud"*. Gud har

nemlig også givet os sin Helligånd til at blæse Ånden og Ordet ind i vores hjerter. Sommetider når vi mindst venter det. Og også dérhen, hvor ingen venter det.

Nå, hele den afslappende situation med katten Marcus spindende på skrivebordet endte med, at der fór en lille djævel i ham, så han trillede rundt, trådte på alle tasterne, væltede routeren og begyndte at bide i ledningerne.

Selv en kat kan få det FOR afslappet.

Og nok kan det vel ikke kategoriseres under *"denne verdens bekymringer"*, at katten laver ravage på skrivebordet. Men det minder os alligevel om, at Guds Ord skal høres i denne verden, med al dens støj og rod og mangel på fred og ro. Og det er helt, som det skal være. For det er Guds Ord selv, der skal skabe freden, roen og fordybelsen.

Dér kan katten Marcus ikke være med, det ville også være alt for meget at lægge på hans små katteskuldre.

For ikke at tale om vi små menneskers skuldre. Og når medarbejderne starter mødet med 2 minutter i stilhed og med lukkede øjne, så er det jo heller ikke deres egen fortjeneste, at roen og fordybelsen kommer. Roen kommer til dem. Bliver dem givet. De skaber den ikke selv. Den rette jordbund i os til at modtage Ordet kommer til os. Bliver os givet. Vi skaber den ikke selv.

For en stund kan det så blive os, der er velsignet med den gode jord og kan modtage Guds Ord præcist, som det var ment. Så kan vi også holde ud, de perioder, hvor vi går rundt blandt tidsler, der stikker og prøver at tage dén næring, som skulle have været brugt til glæde over Livets Ord. Den gode jord bliver os givet, når Guds Ord for alvor skal slå rod i os. Amen.

Salmer ved højmessens:

752: [Morgenstund har guld i mund](#)

392: [Himlene, Herre, fortælle din ære](#)

4: [Giv mig, Gud, en salmetunge](#)

41: [Lille Guds barn](#)

399: [Klokken slår](#)

**

Sange og salmer ved

morgensangsgudstjenesten i Kerte kl. 9:

Salmebogen: 4: [Giv mig, Gud, en salmetunge](#)

Højskolesangbogen: 264: Når vinteren rinder i grøft og i grav

Salmebogen: 154: [En bondemand går ud at så](#)
Højskolesangbogen: 141: Livstræet
Salmebogen: 399: [Klokken slår](#)

Højskolesangbogen: 262: Den blå anemone
**

18/4 Prædiken til Skærtorsdag 2019. Matth. 26,17-30.

Når vi nu samles om sådan en tradition som skærtorsdag her i Kerte Kirke – så kan man spekulere lidt. Kan det overhovedet mærkes? Kan det mærkes, hvor særligt, det er? At det er knap 2000 år siden, Jesus sad dér med sine disciple og spiste sit allersidste måltid. Et påskemåltid, efter de samme traditioner og retningslinjer, som jøder havde spist deres påskemåltid gennem generationer og generationer før ham. For disciplene var det et påskemåltid som så mange andre i deres liv, om end deres Herre, Jesus, opførte sig besynderligt. For Jesus var det måltidet før altings ophør på langfredag. Og det var vejen til altings nye begyndelse, vejen til påskemorgen og herliggørelse i opstandelsen.

Han kunne mærke det. Disciplene mærkede det som de tegn, der udgik fra deres Herre. Han brød brødet. Han velsignede brødet og sagde, det var hans legeme. Og han sendte vinen rundt, han sagde, det var hans blod. Han gjorde det, mens de spiste. Mens de spiste – det hellige øjeblik opstod midt iblandt dem, mens de sad og spiste sammen.

Disciplene havde gennem tiden spist mange måltider i fællesskab med Jesus. Men aldrig før et måltid som dette. Aldrig før et måltid, hvor det hverdagsagtige ved dette at spise brød og drikke vin sammen i dén grad smeltede sammen med det hellige hos dén mand, der sad dér sammen med dem. I hans sidste aften. Hvor meget disciplene mærkede det ganske særlige i dette måltid, hver især, ved vi ikke. Og hvor meget I hver især, her i aften, mærker at skærtorsdag er noget ganske særligt for det kristne fællesskab, ved I jo også kun selv. Og hvis man ikke mærker noget som helst, bliver man for øvrigt ikke en dårligere kristen af dén grund. Men det kan aldrig skade at mærke efter. Det skal vi ikke blive forlegne ved. For hvad er det egentlig, vi har gang i her i aften, skærtorsdag aften, i kirken?

Vi er i gang med at ihukomme, som det hedder

med et gammelt ord. ”Hold nadver”, siger Jesus, ”til ihukommelse af mig”. Det er dét, vi er i gang med. Vi er i gang med, aldrig at glemme. For, som Paulus skriver, få år efter Jesu død og opstandelse:

”Hver gang I spiser dette brød og drikker bægeret, forkynder I Herrens død, indtil han kommer”.

Alle vi her i kirken i aften er altså med til at forkynde. Det er ikke kun præster, der forkynder. Blot dette at samles her i kirken i aften gør, at vi alle forkynder Herrens død, indtil han kommer tilbage. Det kan I måske blive helt bekymrede over, i disse Persondata Forordnings tider! Men: At forkynde betyder egentlig bare ”at gøre kendt”. Hvis man forkynder Evangeliet, gør man Evangeliet kendt. Hvis man ”forkynder Herrens død, indtil han kommer” – så gør man det alment kendt, at det er sådan, det hænger sammen.

At Jesus er død, men han er opstanden, og han kommer tilbage.

Der bliver også forkyndt i andre situationer i kirken. Ved et bryllup, f.eks., forkynder præsten, at de to, der står ved alteret, eller hvor de nu står, nu er ægtefolk. Så er det gjort kendt – for alle – at nu er de to ægtefolk. De er rettelig gift med hinanden. Fra gammel tid har det været vigtigt, at omverdenen blev gjort kendt med, hvem der var gift med hinanden. Så egentlig er det ikke for brudefolkens skyld, præsten forkynder – men for andre mennesker. Og det bliver gjort kendt, at Gud er med ved brylluppet!

”Jeg forkynder jer at være ægtefolk både for Gud og mennesker”, siger præsten.

Altså både i Guds og i menneskers øjne. Og nu er vi så med til at forkynde indstiftelsen af nadveren. Skærtorsdag aften. Vi skal spise sammen om lidt og få en god samtale med hinanden. Så vi også bedre kender hinanden, ligesom vi selv er kendt af hinanden. Og til allersidst slukker vi lysene på alteret.

Så bliver det langfredag. Men af langfredag voksede påskemorgen.

Gud ske tak og lov.
Amen.

Salmer:

783: [Kirkeklokke!](#)

476: [Kornet, som dør i jorden](#)

470: [Lad os bryde brødet sammen](#)

787: [Du, som har tændt millioner af stjerner](#)

**19/4 Prædiken til langfredag 2019.
Matth. 27,31-56.**

”Hvorfor har du forladt mig”? Sådan råbte Jesus til Gud, da det var allersværest. Han hviskede det ikke. Han sagde det ikke i et neutralt tonefald. Han råbte det med høj røst: ”Min Gud, min Gud! Hvorfor har du forladt mig”?

Det er et udsagn fyldt med sorg og ensomhed. Hvis selv Gud har forladt én, så er der vitterligt ikke nogen tilbage. Så er man helt alene. For normalt sætter vi vores lid til, at selvom hele verden vender én ryggen, så har man stadig Gud. Han forlader os aldrig. Derfor er det et chok for os at opleve Jesus selv råbe ordene, direkte til Gud:

”Min Gud, min Gud! Hvorfor har du forladt mig”?

Hvorfor skal vi helt derud? Hvorfor skal vi have en svag frelser, der giver op over for smerten og afmagten? Fordi det netop er dér, i svagheden og afmagten, han viser sin styrke. Han gik ad verdens hårdeste vej. Vi har den helt konkret, i Jerusalems gamle bydel: Via Dolorosa.

Smertens Vej. Med 14 såkaldte stationer, der nu er markeret for pilgrimmenes skyld. 9 korsvejsstationer er der i gaden. De sidste 5 er inde i selve Gravkirken.

Der er ingen tvivl om, at det gør indtryk at være i Jerusalem og forestille sig Via Dolorosa.

Lidelserne. De 3 gange, Jesus faldt i gaderne af udmattelse. De 14 stationer markerer, hvad der

skete fra dét øjeblik, Jesus blev dømt til døden, og indtil han blev lagt i graven af Josef fra Arimatæa. Hvordan kan man vide, helt nøjagtigt, hvor de enkelte hændelser foregik? Svaret er, at det kan man ikke vide – 100% nøjagtigt. Der opstod en tradition i de første århundreder efter Jesu død.

Jerusalem har aldrig været nogen nem by at kortlægge. F.eks. mener englænderne slet ikke, at Jesu grav er i Gravkirken, som ellers er bygget op omkring den formodede grav. Nej, siger englænderne, gravhulen befinder sig i den smukke have, som nogle kalder Den engelske Have, og som vitterligt har en klippehule. Udgravninger viser dog, at det med en vis sandsynlighed er Gravkirken, der er det korrekte sted. Men den engelske general Gordon havde altså sin egen teori om graven i haven.

Den ligger, som jeg husker det, ved siden af den larmende, arabiske busstation, som efter sigende nu ligger på dét, der dengang var Golgatha. Hovedskalstedet. Henrettelses- og begravelsespladsen. Galgebakken, ville det være i gamle dages Danmark.

I min barndomsby havde vi en gade, der simpelthen hed Galgebakken – det har man sikkert i mange byer. Jeg forstod simpelthen ikke, hvordan folk kunne bo i de huse, der lå på Galgebakken. Jeg forestillede mig, at galgen havde stået lige dér, hvor de nu havde deres flagstang. Eller deres køkken. Eller dér, hvor deres seng stod! Nu bor jeg på kanten af en kirkegård, men det gør intet. Det er jo blot De Dødes Have, ikke en galgebakke eller et Golgatha.

Navnet Golgatha betyder Hovedskal. Dels lignede bakken i Jerusalem et kranium. Og dels var dét måske, hvad man ind imellem kunne finde, fra henrettede, der var så fornemme og heldige at være blevet halshugget i stedet for korsfæstede. Korsfæstelse var jo nemlig for de nederste: ulydige slaver. Flygtede fanger. Røvere af laveste rang. Dét var, hvad Jesus så

KERTE KIRKE

blev sammenlignet med: rosset og røverne. De ufrie. Trælle. Oprørere. Dem, der intet havde, og derfor heller intet havde at miste.

Da er vi igen tilbage ved spørgsmålet og det tilhørende svar: Hvorfor skal vi kristne have sådan en svag frelser, der må ofre sig? Og igen er svaret: fordi det netop er dér, i svagheden og afmagten, han viser sin styrke. Kristentroen er en tro, der tør. Der ligger en stor trøst i at vide, at vi små mennesker derfor også kan turde være: netop små. Svage og afmægtige i nogle perioder af vores liv. Stærke og på toppen i andre perioder.

Når børnene fra Friskolen kommer på besøg her i kirken for at lære om forskellige temaer, så drages de helt naturligt nogle steder hen. Lærerne vil måske gerne vise dem prædikestolen, og jeg forsøger halvhjertet at gøre børnene interesserede i prædikestolen.

Men - de har gennemskuet, at prædikestolen først og fremmest er et stykke inventar i kirken. Og jeg er nødt til at sige: prædikestolen interesserer ikke børnene. Overhovedet! Det gør derimod alteret. Altertavlen med alle figurene, som man kan gå på opdagelse i. Og ikke mindst alterskranken, hvor man kan ligge på knæ, og hvor man ifl. børnene får tørre kiks og rødvin om søndagen.

Og så er der dét område i kirken, som for børnene er det mest dragende: døbefonten og krucifikset lige ved siden af. Og krucifikset tager faktisk prisen som det mest interessante. Lidt ligesom en uhyggelig film, som man både gerne vil se, men samtidig holder en pude op foran hovedet for at beskytte sig imod. "Hvorfor hænger han dér?! Hvorfor har han søm i? Hvorfor bløder det? Hvorfor skulle han overhovedet dø"?

Så fortæller vi hinanden om korsfæstelsen. Det er egentlig mest børnene selv, der fortæller, for de ved det egentlig godt. De har gode lærere, der åbent lægger fortællingen op til børnenes egne overvejelser.

Vi taler om naglerne, der gjorde ondt. Om magthaverne der ikke ville høre på historien om at være Guds Søn. Vi taler om soldaterne, der stak et spyd i siden på Jesus for at se, om han

nu også var død. Han døde nemlig hurtigere på korset, end de var vant til, at forbryderne gjorde.

Vi taler om, at Jesus var god. "For god til verden", som nogle børn gammelklogt siger. Og jeg tænker over, hvor smart det er, at krucifiks og døbefont kan overskues i ét enkelt blik. Og at krucifikset nu er mere end bare en uhyggelig film. Det er et billede på håb og kraft, midt i afmagten og smerten. Vi taler også om, at vores krucifiks her i Orte Kirke er et mellemstadium i krucifikserne historie. Det er fra 1275. Det ligger lige imellem de tidligste, fra vikingetiden, hvor Jesus på korset bar kongekrone og knejsede stolt med sit hoved, fordi han VAR den øverste konge for de seje vikinger. Den sejrende Kristus. Så kommer vores krucifiks, hvor Jesus bærer kongekrone, men hælder sit hoved i lidelse.

Og endelig er der, som på altertavlen, den lidende Kristus: som hælder hovedet i lidelse og nu ikke længere bærer kongekrone, men tornekrone.

Hvilken periode har så forstået det bedst? Alle 3 perioder, hver på deres måde. Det siger jeg ikke kun, fordi jeg er diplomatisk. Men: alle 3 perioder har som slutpunkt, at Jesus er den sejrende. I senmiddelalderen og renæssancen, som på altertavlen, er han sejrende i lidelsen. I de tidligere er han sejrende, på trods af lidelsen. Og for os? Jo, styrken ligger i modet til at være dét lille menneske, man er. "Se, jeg er med jer alle dage, indtil verdens ende"! siger Jesus til os, når vi står derhenne, ved døbefonten, under krucifikset.

Når vi bærer de små børn frem til dåben, så de kan tilhøre vor Herre Jesus Kristus.

Amen.

Salmer:

192: [Hil dig, frelser og forsoner](#)

199: [Jesus, dine dybe vunder](#)

216: [Der venter bag langfredags nat](#)

217: [Min Jesus, lad mit hjerte få](#)

**21/4 Prædiken til påskedag 2019.
Markus 16,1-8.**

Glædelig påske!

- *Kristus er opstanden – ja, han er sandelig opstanden!*

”Sandelig” betyder: ”i sandhed”. Sandelig betyder dét, som har samme skikkelse som sandheden. Denne gamle hilsen fra den ældste kirke bruges stadig rundt om i verden.

”*Kristus er opstanden – ja, han er sandelig opstanden*”.

Det fortælles fra det gamle Sovjetunionen, før jerntæppets fald og de store forandringer, at da drog en flok ateister rundt og talte imod kristendommen og for ateismen. Efter sådan et møde takkede mødelederen høfligt den ateistiske kammerat for belæringen, men sluttede så takketalen med den gamle kristne hilsen: ”*Kristus er opstanden*”! Hele forsamlingen svarede spontant: ”*Ja, han er sandelig opstanden*”! Troen og menneskene kunne altså ikke bringes til tavshed. Troen havde overlevet jerntæppet, og det lå på ryggraden hos forsamlingen, hvad de troede på. I dét øjeblik var de ikke en politisk forsamling med en ateistisk oplægsholder. De var en menighed – en kristen menighed. Det plejer man ellers at være inde i en kirke, en kristen menighed. Men man kan altså også være en kristen menighed andre steder, hvor man forsamlles. Med præst eller ikke. Den kristne tro lå altså på ryggraden af forsamlingen. De havde lært noget engang, måske af en babysjka, en bedstemor, som havde lagt visse kristne dogmer fast hos dem. De havde lært det udenad.

Det er måske nok ikke så moderne mere med udenadslære. Nogle ting kan det dog være godt at kunne udenad. Som det nu fremgår af

overskriften til et interview med forfatteren og kunsthistorikeren Hans Edvard Nørregård-Nielsen:

”*De salmevers, jeg græd over at skulle lære som barn, lever jeg stadig på*”. Man kommer fra et samfund, og man vender tilbage til det, siger han. Nu er han pensioneret efter en flot karriere som bl.a. formand for Ny Carlsberg Fondet. ”*Jeg skulle være en fin mand og komme til byen for at være noget...*” Men nu håber han at få noget af dét igen, han fik med sig fra sin beskedne barndom.

Nørregård-Nielsen er nu ramt af en tidlig demens. Hvilket han er fuldstændig klar over. Men han har, som han siger, en vældig tyngde, der har boet i hans hoved i al den tid, siden barndommens tvungne salmevers. ”*Jeg bliver ramt af så mange salmer lige nu*”, siger han. ”*Engang gik jeg jo i en landsbyskole og fik lært at jappe salmeversene igennem. Men nu kan jeg se, at de salmevers alligevel har efterladt et vældigt indtryk hos mig*”. Og så fortæller Nørregård-Nielsen om en iagttagelse, han har gjort. Om at dét, vi mennesker stritter mest imod, ofte kan være dét, man kommer til at overgive sig mest til. ”*Du strider tit imod et eller andet*”, siger han. ”*Og det skal du være meget opmærksom på, hvad er. For det ender tit med at være det, du overgiver dig mest betingelsesløst til med tiden. Der er mange gudsfornægttere, der har vist sig at blive de mest brændende kristne*”.

Netop en smuk påskemorgen som denne kan sådan et udsagn blive en øjenåbner. Naturligvis er det påskeunderet selv – opstandelsen – der er selve øjenåbneren. Men det er ikke noget, vi kan sige os selv. Der skal være noget særligt, der åbner vore øjne for påskens under. Vi kan ikke få øje på det af os selv. Man kan ikke få øje på noget, man ikke kan se med det blotte øje. For Hans Edvard Nørregård-Nielsen er det så bl.a. salmerne, som han blev tvunget til at lære som barn. De har for alvor åbnet hans øjne. Han fortæller om ”*Kirkeklokke! mellem ædle malme*”, som i hans barndomstid gik under navnet ”*Kirkeklokke! ej til hovedstæder*”, fordi det nuværende første vers – som er det oprindelige - er kommet med i senere udgaver af salmebogen.

Og så nævner han ”Påskeblomst”. Selvfølgelig. Grundtvigs salme, som vi heller ikke her i kirken kunne finde på at springe over i

KERTE KIRKE

påskens. Påskeliljen er billedet på påskens uendeligt store håb. Den beskedne bondeblomst, som på Grundtvigs tid voksede i hobetal, overalt. Påskeliljen er hårdfør. Som opstandeshåbet er stærkt og går sine egne veje, selv når mange griner ad det. I gamle dage blev selvmordere begravet uden for kirkegårdens stengærde, uden for den indviede jord. Det gør vi heldigvis ikke mere. Men som en slags oprør voksede påskeliljerne også dérude, hos de begravede selvmordere, i Nørregård-Nielsens barndom. Påskeliljerne voksede vildt – ude fra markerne ind på kirkegården i Sønder Nissum. Og stengærdet kunne ikke holde stand, så der voksede en gul sti af påskeliljer, som dannede et fripas fra nabomarken og ind til den indviede jord på kirkegården. Påskeliljen og opstandeshåbet vokser frem af den mest umulige situation. Påskeliljen er for alle. Påskehåbet om opstandelse og evigt liv er for alle. Vi skal ikke dømmes om, hvor påskeliljerne skal vise deres gule pragt. Det er meget smukt. For ingen penge kan vi købe de sovende påskeliljer, og snart vågner de af deres søvn og springer ud i deres opstandelsespragt. Så kan det lige så vel være påskeliljerne på kirkegården som vasen med påskeliljer hjemme på stuebordet, der giver os håb og trøst. Og måske er det lige før, vi kan salmen ”Påskeblomst” udenad... Engang bliver det andre salmer, folk som de er

flest, kan udenad. Eller næsten. Mange kan ”Altid frejdig”, fordi de har stået ved en grav og sunget den, uden salmebog. Men engang bliver det måske sådan en salme som ”Du, som har tændt millioner af stjerner”.

Det hænder jo da, at vi sidder i kirken til f.eks. en begravelse, og der ikke er salmebøger nok. Så finder folk ud af, at der er passager i f.eks. ”Du, som har tændt millioner af stjerner”, de kan udenad.

Børn fra Frøbjerg-Orte Friskole vil som voksne måske finde ud af, at de kan ”Dejlig er jorden” udenad, fordi de har sunget den 100 gange til krybbespillet. Og sådan har vi hver vores udenads salmer. Men den helt systematiske udenadslære af salmer, dén har vi ikke mere. Salmerne er dog aldrig længere væk for unge mennesker end en bukselomme. Dér ligger telefonen. En salmetekst kan findes på få sekunder.

Det skal nok gå alt sammen.

Glædelig påske! Kristus er opstanden – Ja, han er sandelig opstanden!

Amen.

Salmer:

408: [Nu ringer alle klokker mod sky](#)

234: [Som forårssolen morgenrød](#)

236: [Påskeblomst!](#)

224: [Stat op, min sjæl, i morgengry](#)

218: [Krist stod op af døde](#)

5/5 Prædiken til 2. søndag efter påske 2019. Johs. 10,11-16.

De kristne skal blive én hjord – én samlet flok, siger Jesus. Masser af mennesker vil ryste på hovedet i dag, anno 2019, ad denne udtalelse. At de kristne skal blive én samlet flok. Tænk på splittelserne. Tænk på, at der findes katolikker, protestanter, ortodokse. Voldsomme krige er udkæmpet gennem historien mellem kristne lande og kristne grupperinger.

Ja, i den mere fredelige ende er der også bare i vores lille land mange grupperinger og overbevisninger. Kvindelige præster. Vielse af homoseksuelle. Vielse af fraskilte. Vielser på stranden, i haven, under åben himmel. Rytmisk musik i kirken. Yoga i kirken. I kan selv finde flere eksempler.

KERTE KIRKE

Ja eller nej til disse ting? Man må spørge sig selv, om de kristne i nutiden nu også ER blevet én hjord, én samlet flok. Jeg vil sige Ja. Verdens kristne er én hjord. Det skal vi faktisk være i en tid og en verden som dén, vi lever i. Men den vigtigste grund til, at jeg ser verdens kristne som én hjord er, at vi skal huske at få sidste led med i den afsluttende sætning i dagens tekst.

"Der skal blive én hjord, én hyrde". "Én hyrde".

Det er dét, hele teksten handler om i dag: Jesus som hyrde. Det fælles for den kristne hjord er, at vi har én hyrde,

"Jeg er den gode hyrde", siger Jesus.

Den gode hyrde sætter sit liv til for fårene.

Den gode hyrde er ikke ligeglad.

Den gode hyrde flygter ikke, når det brænder på.

Den gode hyrde lader os ikke i stikken.

Hvad så, når vi er syge? Han er der alligevel.

Hvad så, når nogen dør fra os, og vi bliver ulykkelige? Han er der stadig.

Hvad så, når uskyldige børn bliver dræbt i ufred, krig, terror? Han flygter ikke fra det, han er der stadig. Men han græder helt sikkert over det!

Jeg kommer til at tænke på Brorsons salme *"Her kommer, Jesus, dine små"*. Julesalme, javist. Men den bedste medicin i juletiden mod, at det bliver for sødt og kvalmt med julehyggen. På linje med Grundtvigs billede om *"Julesorgen"* i *"Velkommen igen, Guds engle små"*.

I får lige vers 3 og 4 fra *"Her kommer, Jesus, dine små"*, hvor Jesus bliver budt velkommen til menneskenes verden:

"Velkommen fra din Himmel-sal

Til denne verdens tåredal,

Hvor man dig intet andet bød

End stald og krybbe, kors og død.

*Al verden stod i Satans pagt,
Da brød vor Jesus frem med magt*

Og rev os ud med blodig hånd

Af alle vore fjenders bånd".

Jesus har en blodig hånd, fordi han har kæmpet for os, som den gode hyrde. Han har ikke kæmpet mod Gud Faderen, men han har kæmpet sammen med Gud Faderen. Jesus afgav et løfte til sin samlede flok, som vi bliver mindet om, hver gang der er dåb i

kirken. Løftet er: *"Se, jeg er med jer alle dage, indtil verdens ende"*. Med os – som hyrde. Det er derfor, vi som kristne i dette land kan blive ved og ved med at vende tilbage til vers 7 i Brorsons *"Her kommer, Jesus, dine små"*, hvor vi synger:

"Lad verden ej med al sin magt

Os rokke fra vor dåbes pagt,

Men giv, at al vor længsel må

Til dig, til dig alene stå".

Vi er én hjord. Vi har én hyrde. Også når vi kommer uden for landets grænser. De seneste to lørdage har vi holdt konfirmander i vores pastorat. Og på lørdag kommer turen til Kerte Kirkes konfirmander. Det bliver en smuk dag. Én af konfirmanderne har faktisk valgt ordene fra i dag som sit Bibelcitater til konfirmationen, nemlig Jesu ord: *"Jeg er den gode hyrde"*. Og sådan sker det faktisk hvert år, at én eller flere konfirmander vælger dette skriftsted: *"Jeg er den gode hyrde"*. Det siger os, at der midt i verdens uro og ufred er et helle, et fristed, en trøst i denne sandhed: Jesus som den gode hyrde. Én hyrde for én flok. Straks efter Jesu død og opstandelse begyndte kristentroen at udbredes og med tiden at blive global. Jesu ord viste deres sandhed og dybde. Menneskelige splittelser og magtkampe har der været nok af op gennem kirkens historie. Det er derfor, det er så fantastisk og gribende, at ordene er gået fra troende til troende, i en lang kæde: *"Jeg er den gode hyrde"*. Og til slut landede ordene i hjertet på en 14-årig og skal nu, i den 14-åriges videre liv, give en betydning og en forståelse, som kun Jesus selv kunne have forudset dengang, for 2000 år siden. Det gjorde han så til gengæld også. Han forudså ordenes vandring, da han sagde:

"Jeg har også andre får, som ikke hører til denne fold; også dem skal jeg lede, og de skal høre min røst, og der skal blive én hjord, én hyrde".

Så vi fik også en chance. Det var ikke kun Jesu egen fold, dvs. jøderne, der skulle have muligheden for at høre hans ord.

Vi skulle også. Gud ske tak og lov.
Amen.

KERTE KIRKE

Kære Gud Fader,
Forén os kristne i én hjord, og lær os at lytte til én hyrde, Jesus Kristus.
Vi beder dig for alle forfulgte kristne. Vær med ofrene for krig, ufred og terror. Vær hos alle ramte familier, hos høj som lav.
Vær med os alle, når vi savner vore døde.
Hjælp os til at tro på, at Jesus Kristus er hyrde – hyrde for de vildfarne, de bortkomne, de kvæstede, de syge og de stærke.

Vær med vor dronning og hele hendes hus.
Vær hos os alle med din sandhed og kærlighed.
Amen.

Salmer:

749: [I østen stiger solen op](#)

51: [Jeg er i Herrens Hænder](#)

662: [Hvad kan os komme til for nød](#)

29: [Spænd over os dit himmelsejl](#)

217: [Min Jesus, lad mit hjerte få](#)

19/5 Prædiken til 4. søndag efter påske 2019. Johs. 8,28-36.

Jesus holdt en afskedstale til sine disciple.
"Nu er det tiden, jeg skal bort", sagde han.
"Men sådan er det nødt til at være. Og når vi tænker det helt igennem, så er det det bedste for jer, at jeg går bort".
Jesus i en nøddeskal. "Det er det bedste for JER, at jeg går bort".
"Hvorfor dog dét"? Tænkte disciplene. "Fordi der skal komme en anden end mig", sagde Jesus. "Talsmanden".
Det er Johannesevangeliets betegnelse for Helligånden. Og Talsmanden, Helligånden, skal overbevise verden. Talsmanden, Helligånden, skal overbevise verden om, at dét, Jesus har sagt og gjort, er sandheden. Helligånden er sandhedens Ånd. Sandhedens Ånd skal overbevise verden.
At føle sig alene og forladt af Gud er slemt. Jesus kunne mærke, at det var sådan, disciplene var på vej til at føle.
"Nu er jeres hjerte fyldt af sorg, fordi jeg sidder og siger, at jeg snart skal dø og forsvinde fra jeres hverdagsliv. Men I skal ikke gå og være kede af det. I skal have en Talsmand, som kan være hos jer hele tiden og fortælle jer alt dét, jeg har sagt til jer, igen og igen. Alle ugens dage".
Og sådan fortalte Jesus sine disciple, at de ikke var alene, selv når de følte sig alene. Sådan fortalte Jesus sine disciple, at han ville være med dem alle dage, indtil verdens ende – i skikkelse af Helligånden. Og han fortalte dem, at de ikke skulle opgive deres tro, selvom der ville være folk rundt om i verden, der ville synes, de var tossede. Så Helligånden er altså

også lidt af en fighter.
Alt, hvad Jesus har sagt, skal Helligånden fortælle videre, generation efter generation. Verden vil grine ad det, tale imod det, forfølge det, sende bomber efter det. Slå ihjel for at imødegå det. Ignorere det eller latterliggøre det. Det vil også blive misbrugt til at undertrykke mennesker med.
Det er i det hele taget sprængfarligt, dét som Talsmanden skal gå videre med. Det kristne budskab om frelseren og forsoneren. Han, som gik i døden for vores skyld, for at vi engang kan følge med ham. Ikke blot ind i døden, men også ud af døden igen, ind i opstandelsen.
"Herren bevare din udgang og indgang, fra nu og til evig tid".
Netop i dén rækkefølge siges det, når et barn bliver døbt. "Din udgang" er udgangen fra dette liv, det er døden. "Din indgang" er indgangen til det evige liv, det er opstandelsen. Herren er med os, i såvel udgangen som indgangen.
I fredags var det bededag. Efter dagens gudstjeneste sad jeg med en dåbsfamilie og talte med dem om dåben til sommer af den lille ny. Med til samtalen var storebror, som lige er fyldt 6 år. Han kendte godt til dén dåbsgave, lillebror snart skal have i dåbsgave: "Sigurd fortæller Bibelhistorier". Hans mor har læst op for ham. Men det var et par år siden. Dengang var han optaget af historierne fra Det Gamle Testamente. Nu blev han nysgerrig på manden på korset, der hang lige over døbefonten i dén kirke, hvor vi sad.
"Hvem er dét, der hænger dér"? Ja, men det er jo Jesus. "Hvem er han"?
Kan du ikke huske, at vi har læst om Jesus i Sigurd? Njahh... Hans mor havde godt styr på det, og hun fortalte, at "Man siger, at Jesus er

Guds Søn". Jeg sagde også noget om, at Jesus døde, for at vi skal have det godt. Han døde, men blev levende igen. Bare uden man kan se ham. Og så alligevel...

"Er han så levende nu"? Spurgte drengen. "Jah, han er sammen med os, men ikke levende på dén måde, at man kan røre direkte ved ham, men han er der alligevel"... Det var meget nødvendigt, at Helligånden hjalp os dér – for Helligånden er også nødt til at skelne mellem en 5-6 årig, en konfirmand på 14 og en voksen oppe i årene. Sandhedens Ånd skal indgive forældre, søskende, præster, bedsteforældre og alle mulige andre at sige det rigtige, til de rigtige, på det rigtige tidspunkt. Vi blev enige om, at det var tiden, at drengen skulle have læst op fra "Sigurd fortæller Bibelhistorier" igen, for nu var han selv blevet nysgerrig. Og sådan har Børnebibler været en uundværlig del af børns oplevelse af kristentroen til alle tider.

Vi er nok mange, der husker Børnebibelens illustrationer, som om det var i går, vi sad og kiggede i dem.

En afskedstale er det, vi hører i dag – Jesus, der taler til sine disciple og fortæller dem, at han snart skal dø. Det kunne have været frygtelig sørgeligt. Men det blev fyldt af håb. "Det er det bedste for jer, at jeg går bort". For så kommer

Helligånden og fortæller jer og alle følgende generationer om alt dét, jeg har sagt. Det er lige om lidt vi skal fejre Helligånden – til pinse. Jeg sad og så et fjollet quizprogram i fjernsynet, hvor et af spørgsmålene overraskende nok var:

"Hvor mange dage er der mellem påske og pinse"?

Dét kunne de godt nok ikke lige svare på! Deltagerne endte med at svare 20 dage, efter at have været rundt om alle mulige tal, også tal på omkring 300 dage. Der er måske nok ikke mange, der ved, at det rigtige svar er: 50 dage. Så Helligånden bliver nok ikke arbejdsløs lige med det første – hvis endemålet er, at alle skal kende antallet af dage mellem påske og pinse.

Lad os have tillid til, at Sandhedens Ånd kan skelne mellem, hvad vi skal vide og gøre. Tro og forstå.

Amen.

Salmer:

15: [Op, al den ting](#)

305: [Kom, Gud Helligånd, kom brat](#)

722: [Nu blomstertiden kommer](#)

721: [Frydeligt med jubelkor](#)

217: [Min Jesus, lad mit hjerte få](#)

Prædiken til 6. søndag efter påske 2019. Johs. 15,26-16,4.

Jesus kunne godt have fortalt de barske sandheder til sine disciple tidligere, end han gjorde. Men det ville disciplene ikke have kunnet tåle. Ligesom forældre og lærere måske doserer denne verdens genvordigheder sådan lidt i mindre portioner ad gangen for børnene – sådan gjorde Jesus også. Han fortalte om sin egen død og opstandelse, men også om fremtidens kristenforfølgelser lidt ad gangen, så disciplene ikke skulle løbe skrigende bort. Med små skridt ad gangen førte Jesus dem derhen, hvor de skulle være, for han vidste, at hans afløser, Helligånden, var på vej. Talsmanden – sandhedens Ånd ville komme til pinse og hviske eller buldre sandheden ind i ørerne på menneskene. Måske lidt ad gangen, sandheden i små doser, hvis det er det bedste,

alt efter hvad det enkelte menneske kan kapere. En metode, vi måske kender fra os selv. Hvis man skal lære et svært stof, er det også godt at få det serveret – lidt ad gangen. Og man er glad og tilfreds i processen, for man tror hele tiden, at NU kan man det hele. Indtil man finder ud af, at neiij, det er jo bare dén lille ende af garnnøglet, du har fået styr på. Men forhåbentlig er man klar til at gå videre og lære mere. Og efterhånden som man så lærer mere, er det bare at håbe, at dét, der sidder fast, er dét, man får brug for. Det sagde min salig kirkehistorielærer i hvert fald, når vi var ved at kløjes i årstal og begivenheder, der skulle huskes, og vi gik i panik og tænkte: "Det her går aldrig til eksamen! Hvordan skal jeg huske alt dét"?! Så sagde han stille og roligt: "I husker dét, der er nødvendigt at huske. I husker det vigtigste".

Ikke at vi blev specielt beroligede af dén

KERTE KIRKE

besked. For hvordan ved man, hvad der er det vigtigste? Men han fik faktisk ret. Også vi uden klæbehjerne huskede dét, der var nødvendigt. De hårde sandheder om fremtidige forfølgelser og modstand sagde Jesus ikke til sine disciple fra begyndelsen. ”*Det kan I slet ikke bære nu*”, som han sagde til dem på et tidspunkt, forud for dét han siger i vores Evangelietekst i dag. Det kan I ikke bære nu. Ikke endnu. Som når man selv lige venter lidt med at fortælle en elsket person en smertelig besked. Det kan vedkommende ikke bære. Endnu. Men siges skal det måske - på et tidspunkt. Før det er for sent.

”*Jeg sagde det ikke til jer fra begyndelsen, fordi jeg var hos jer*”, siger Jesus. ”*Fordi jeg var hos jer*”.

Disciplene skulle have lov at leve i en barneforvisning om, at Jesus ville være hos dem altid. Det er han også. Jesus er hos os altid. Bare på en anden måde. Vi har stadig lov til at leve i en barneforvisning om, at Jesus vil være hos os altid. Det hører vi blive sagt, hver gang vi har dåb i kirken. Da giver Jesus os sit løfte: ”*Se, jeg er med jer alle dage, indtil verdens ende*”.

Det er de barnekår, Gud giver os. At vi kan være lige så trygge hos Gud, som barnet kan være det hos sine forældre.

Selvom Jesus er død, opstanden og faret til Himmels, så er han her altså på en forunderlig måde endnu. Bare på en anden måde end da han sad sammen med sine disciple. Han har sørget for os. Han har sørget for, at der er nogen hos os, nu hvor han selv sidder ved Faderens højre hånd, i Himlen.

Det er Talsmanden, som er hos os. I Johannesevangeliet bliver Helligånden kaldt Talsmanden. Vi har fået Helligånden sendt herved til os, som afløser for Jesus. Det er på dén måde, Jesus altså stadig er her, hos os. Helligånden er hos os, både i hverdag og i fest. Både når vi sørger, og når vi er glade. Lad os tage udgangspunkt i glæden – f.eks. i dåben. Vi ser og hører vandet i dåbsfadet. Måske hører vi vandet risle ned over barnets hoved, i Faderens og Sønnens og Helligåndens navn.

I dåbsfadet er der vand. Kirketjeneren har sørget for, at der er vand. Det er vand, han har hentet fra vandhanen. Nåh, det lyder lidt

hverdagsagtigt og ikke særlig helligt!

Men jo, det BLIVER det! Vandet i døbefonten bliver helligt, fyldt af Helligånden, når det bliver brugt til den hellige handling: dåben!

Det samme sker for øvrigt ved nadveren, altergangen. Den lille, tørre oblat. Det lille bæger med vin. Skulle dét være helligt? Ikke i sig selv. Men det BLIVER det, når det bliver brugt til den hellige handling, nadveren. Det er de to sakramenter, vi har i vores luthersk-evangeliske kirke: dåb og nadver.

Jesus har altså lovet, at Helligånden skal komme og være med os i alle livets afskygninger. Til fest, som ved dåben. Og i sorg, når et menneskeliv er afsluttet.

Jeg sagde tidligere, at Jesus har sørget for os: sørget for at finde en afløser for sig selv: Helligånden.

Ikke alene har han sørget for os; når vi selv sørger over noget trist, der er hændt os – så sørger han med os. Til trøst for os. Han sørger for os og sørger med os. Han er med os alle dage, indtil verdens ende.

Amen.

*Fader vor, du som er i Himlene,
Helliget worde dit navn, komme dit rige.
Ske din vilje, som i Himlen, således også på jorden.*

Giv os i dag vort daglige brød, og forlad os vor skyld,

Som også vi forlader vore skyldnere.

*Led os ikke i fristelse, men fri os fra det onde,
Thi dit er riget og magten og æren i evighed.*

Amen.

Lad os med apostlen tilønske hinanden:

Vor Herre Jesu Kristi nåde

Og Guds kærlighed

Og Helligåndens fællesskab være med os alle.

Til trøst for os.

Han sørger for os og sørger med os.

Han er med os alle dage, indtil verdens ende.

Amen.

Salmer:

749: [I østen stiger solen op](#)

448, v. 1-3: [Fyldt af glæde](#) (før dåb)

448, v. 4-6: [Fyldt af glæde](#) (efter dåb)

441: [Alle mine kilder](#)

375: [Alt står i Guds Faderhånd](#)

**9/6 Prædiken til pinsedag 2019.
Apostlenes Gerninger 2,1-11 / Johs.
14,22-31.**

Glædelig pinse!

Med sus i blæsten og Dannebrog i fuld udstrækning. Man kunne næsten tro, at vor Gud skulle mene, at vi har brug for at mærke Ånden for alvor i dag. Med et alvorligt og kraftigt sus.

Vi sang i starten af gudstjenesten med Grundtvig:

*"Det ånder himmelsk over støvet,
det vifter hjemligt gennem løvet,
det lufter lifligt under sky
fra Paradis, opladt på ny,
og yndig risler ved vor fod
i engen bæk af livets flod".*

I denne pinse lufter det i høj grad under sky. Og det er måske lige før, der er bølger på bækken og ikke blot en yndig rislen. Men så brød solen frem fra regnskyerne her til morgen. Så lagde blæsten sig pludselig i mere end små øjeblikke og blev til – enkeltstående vindstød. Ligesom pinsemorgen i Bibelen! Og ind imellem blev der ganske stille. Så gjorde det endnu mere indtryk, når vindstødet så kom, nøjagtigt som det står beskrevet i Apostlenes Gerninger.

"Da pinsedagen kom, var de alle forsamlet. Og med ét kom der fra himlen en lyd som af et kraftigt vindstød, og den fyldte hele huset, hvor de sad".

Sådan kan vi også sidde denne pinsemorgen og ind imellem høre et pludseligt vindstød. En dør,

der klapper. Det hus, man er i, der måske giver sig lidt under vindstødet. Lidt jord, lidt støv derude er der måske, der hvirvles op. Måske har man undret sig over, at der er støv i Grundtvigs salmer. Eller måske undrer i jer ikke, men ved, hvad Grundtvig mener, når han f.eks. siger sådan her:

"Det ånder himmelsk over støvet".

Hvad er det for noget støv, der ikke er fanget af kosten og smidt i skarnkassen?

Det er mennesket, der er støv hos Grundtvig.

Det er mennesker, der er dødelige og forgængelige og bliver til støv.

Menneskelivet er *"støvtrådeværket"*, som Grundtvig skriver i salmen *"Lovsynger Herren"*. Støvtrådeværket.

Men da er det jo budskabet, at vi ikke bare er støv – men også ånd. Gud blæste sin ånde ind i mennesket, står der i skabelsesberetningen i 1. Mosebog:

"Dengang Gud Herren skabte jord og himmel, var der endnu ingen buske på jorden, og ingen planter var spiret frem, for Gud Herren havde ikke ladet det regne på jorden, og der var ingen mennesker til at dyrke agerjorden, men en kilde brød frem af jorden og vandede hele agerjorden.

Da formede Gud Herren mennesket af jord og blæste livsånde i hans næsebor, så mennesket blev et levende væsen".

Livsånde. Og jord. Før regnen kom, var der støv. I sin oprindelse af mennesket altså skabt af støv. Og ånd, Guds livsånde. Det går igen i Grundtvigs salmer. For *"det ånder himmelsk over støvet"*, med Grundtvigs ord, denne pinsemorgen. Helligånden er her. Enten som en liflig, blid brise. Eller som en kraft, der rusker op i os og siger, at vi skal tage livet og hinanden alvorligt, så længe vi har det – livet og hinanden. Og Gud.

Forleden dag snakkede jeg med en 6-årig pige, som var meget optaget af, som hun sagde, "alt dét, Gud opfandt". Hun sagde ikke "Alt dét, som Gud skabte". Hun ville bruge et ord, der gav mening for netop hende. Alt dét Gud opfandt, sagde hun. Og mente det positivt. Alt dét, Gud opfandt, fordi Han ville det bedste for sin verden. Nå. Hvorfor opfandt Gud så blæst?

KERTE KIRKE

For én som mig, der er opvokset ved Limfjorden, gav det god mening, når "Blæsten går frisk over Limfjordens vande". For så kom der ikke så meget iltsvind, men der blev hvirvlet lidt op i det hele. I går var jeg til bryllup, i det fri. Dérude, ved kysten, blæste det, så sangblade med "Du, som har tændt millioner af stjerner" og "Det er så yndigt at følges ad", og papiret med prædiken og bønner til Gud fløj rundt over det hele. Så løb vi rundt og fangede det. Sådan som man altid prøver at fange alt dét, der flyver rundt om ørerne på én i ens liv. Og forhåbentlig fanger man det vigtigste i blæsten. Forhåbentlig opfanger vi det vigtigste i Helligåndens vindstød. I hvert fald håber jeg, det giver og gav anledning til at minde hinanden om, at Helligånden er til stede, hvor 2 eller tre eller flere er forsamlet i Jesu navn. Ja, selv hvis man sidder eller går en tur mutters alene og tænker over livet og døden og uendeligheden og hvad der er sket og hvad der skal ske – så er Ånden ens følgesvend. For øvrigt fik jeg nogle børn til at hjælpe mig med at finde nogle sten i passende størrelse i går. Så lod vi stenedes tyngde sørge for, at papirerne ikke fløj væk. Som jeg har forstået det, går de sten helt tilbage til verdens skabelse. Havet ændrer deres form. Og nu er de sådan, stenene. Men man står dér med en uendeligt lille del af Guds Skaberværk i sin hånd og lader selve verdens skabelse give tyngde til de ord, man i al ydmyghed har sat sammen til dagens brudepar. Og man kan tænke over, hvordan man selv omtaler blæsten derude. Om den er irriterende, livstruende, forfriskende – eller blot et vilkår, vi er underlagt. Den er noget af dét, Gud opfandt. Her til slut vil jeg give jer et eksempel på, hvordan en sejlivet blæst blev til velsignelse. Det er fra Martin A. Hansens novelle "Agerhønen".

Novellen starter således:

"De hørte den hjemløse Landstryger udenfor, Blæsten. Han var træet, lod det til. Nu og da lagde han sig ned paa Marken for at hvile, men saa maatte han op igen. (...) Det blæste, og Aftenen gik. Blæsten tog nok til, men trægt. Den slæbte sig gennem Havens Træer. En slidende Vind. Den mindede om en, som nøler med at sige Sandheden, men skal sige den. Det var nok, hvad de voksne i Stuen hørte i

den slidende Blæst".

Ja, sådan starter novellen.

Børnene i stuen i den fattige familie synes nok, det hele er mere spændende end de voksne, for det er om vinteren, og det sner. Men de har ikke noget at spise, alt er fattigt.

Men – som I måske ved, sker der dét i novellen, at blæsten lader en lillebitte, mager agerhøne flyve ind mod hoveddøren.

Den lille fugl dør af slaget, og en lille bloddråbe ses ved næbbet som det eneste tegn på, at fuglen er død.

Familien synes, det er synd for den lille fugl.

Men død er den jo, og de dækker op med hvid dug og de allersidste reserver. Steger fuglen, spiser den. Og de bliver mætte.

Dengang jeg var dansklærer, var jeg umådelig stolt, når mine elever kunne se, at – nåh ja, det er jo ligesom i nadveren, at man får nyt håb og mættes i nadveren, den lille bitte oblat med portrættet af Jesus, og den lille dråbe rød vin i bægeret.

Og Martin A. Hansens novelle "Agerhønen" slutter således:

"Ude i Mørket bruste Blæsten. De vaskede sig, redte Haaret, pyntede sig. Saa satte de sig ved Højtidsbordet.

Agerhønen blev delt, og der blev kun lidt til hver, men det er Sandhed, at den lille Fugl mættede dem alle".

Amen.

Fader vor, du som er i Himlene,

Helliget worde dit navn, komme dit rige.

Ske din vilje, som i Himlen, således også på jorden.

Giv os i dag vort daglige brød, og forlad os vor skyld,

Som også vi forlader vore skyldnere.

Led os ikke i fristelse, men fra os fra det onde, Thi dit er riget og magten og æren i evighed.

Amen.

Dengang jeg var dansklærer, var jeg umådelig stolt, når mine elever kunne se, at – nåh ja, det er jo ligesom i nadveren, at man får nyt håb og mættes i nadveren, af den lille bitte oblat med portrættet af Jesus, og den lille dråbe rød vin i bægeret.

Og Martin A. Hansens novelle "Agerhønen" slutter således:

*"Ude i Mørket bruste Blæsten. De vaskede sig, redte Haaret, pyntede sig. Saa satte de sig ved Højtidsbordet.
Agerhønen blev delt, og der blev kun lidt til hver, men det er Sandhed, at den lille Fugl mættede dem alle".
Amen.*

Salmer:

290: [I al sin glans nu stråler solen](#)

291: [Du, som går ud fra den levende Gud](#)

287: [Kraften fra det høje](#)

725: [Det dufter lysegrønt af græs](#)

10/6 Prædiken til 2. pinsedag 2019. Johs. 3,16-21.

Først: glædelig pinse! Det er Helligåndens fest. Det er 2. pinsedag. Det er dagen efter én af kristenhedens højhelligdage. Vi har påske, jul og pinse. Og 2. helligdagene efter påske, jul og pinse skal ikke nedtones.

Også 2. helligdagene har nogle markante Bibeltekster med sig. Der er 2. påskedag med Emmausvandringen, hvor 2 disciple mødte den opstandne Jesus og fejrede nadver sammen med ham. For de genkendte ham, idet han brød brødet. Så er der 2. juledag med henrettelsen af Sankt Stefan, som blev den første kristne martyr. Og så i dag! 2. pinsedag med Johannes 3,16. Ét af de klareste budskaber i Evangelierne – med svar på, hvad Jesus skulle her hos os:

"Thi således elskede Gud verden, at Han gav sin enbårne Søn, for at enhver, som tror på ham, ikke skal fortabes, men have evigt liv".

Gud elskede altså verden. Højt nok til at sende sin Søn hened. Og Gud elsker altså stadig verden. Højt nok til at Han sendte sin Helligånd hened, til at tage over efter Jesus. Og Helligånden er her stadigvæk. For at vi alle sammen, med hver vores nådegaver, kan forstå kristendommens kærlighedsbudskab og bringe det videre. Vi kan formidle dette kristne kærlighedsbudskab i ord, i musik og sang, i billedkunst, film, teater. Og gennem de kærlighedsgerninger, vi udøver.

Vi kan lytte til, fortælle, synge og udtrykke kærlighedsbudskabet i dagligdagen. Så altså ikke bare sådan ved festlige lejligheder – men ved hver en ting vi siger og gør i vort daglige liv med hinanden. Hele tiden huske Johannes 3,16:

Gud sendte ikke sin Søn til os for at dømmes verden, men for at frelse verden – ved Kristus.

For han var lyset, der kom til verden. For at frelse os. Se, det kunne jo godt blive en sovepude for de kristne. Det var ikke meningen. Det ville ligge evangelisten Johannes fjernt at lægge en blød hovedpude med lyserøde skyer rundt omkring klar til os. I første omgang ser det enkelt ud: Dén, der tror, dømmes ikke. Det er jo også ganske enkelt. MEN: dén, der ikke tror, er allerede dømt. Aha. Men hvad er dommen? Evangeliet siger:

"Og dette er dommen, at lyset er kommet til verden, og menneskene elskede mørket frem for lyset".

Ja, vi kan jo så spørge: Hvordan kan det være en dom, at lyset er kommet til verden?

Det kan det netop, fordi *menneskene elskede mørket frem for lyset.*

Men hvorfor elskede menneskene mørket frem for lyset? Måske var mørket alligevel tryggere. Man var vant til den mørke måde at tænke på og handle på. Måske var lyset for godt til at være sandt og ville stille for store krav til én selv, hvis man skulle *"gøre sandheden"*, som Evangeliet siger i dag. Lyset er stærkt. Det er skarpt.

"Dén, der gør noget ondt, hader lyset og vil ikke nærme sig lyset, for så bliver hans gerninger afsløret".

Johannesevangeliet stiller det skarpt op i dag.

Der er lys, og der er mørke.

Der er dem, der tror, og dem, der ikke tror.

Der er dom, og der er frelse.

Man kunne fristes til at tro, at det er fordummende i al sin enkelhed, al sin sort hvide dualisme.

Men det er netop ikke forenklet. For hvad er dommen? Dommen er, at lyset er kommet til verden. Det lyder indviklet. Og netop fordi det er indviklet, så er det sandheden.

Dommen er, at selvom lyset er der, og vi bare kan gå lige hen til det – så elsker menneskene mørket frem for lyset.

Apostlen Paulus kæmpede med det: *"Det gode,*

KERTE KIRKE

som jeg vil, det gør jeg ikke – men det onde,
som jeg ikke vil, det gør jeg”!

Lyset er skarpt og afslørende. Men lyset er også
det fineste og det bedste. Dén, der gør
sandheden, kommer til lyset. Dén, der tror,
dømmes ikke. Dét er, hvad vi skal tage med os
herfra i dag:

Dén, der gør sandheden, kommer til lyset.

Dén, der tror, dømmes ikke.

Mellemregningerne – at menneskene alligevel
elskede mørket frem for lyset – ja, dem er der
mange, der har gjort sig tanker om fra tid til
anden.

Rundt omkring i sine mange tusind sider skrift
skrev Søren Kierkegaard ind imellem en bøn.
Disse bønner har tålmodige redaktører med
Joakim Garff i spidsen samlet til denne bog:
”Længslen er din gave. Søren Kierkegaards
bønner”.

Han har skrevet en bøn, der passer til i
dag. Dén vil jeg gerne læse for jer.

Overskriften er:

”Vi, der elsker for lidt”:

”Herre Jesus Kristus!

*Du som sandelig ikke kom til verden for at
dømme,
du var dog, ved at være kærligheden,
der ikke blev elsket, dommen over verden.*

*Vi kalder os kristne, vi siger,
at vi kender ingen anden at gå til end dig
ak, til hvem skulle vi så gå hen,*

*når det, just ved din kærlighed,
også over os bliver dommen,
at vi elsker for lidt?*

*Til hvem, o trøstesløshed,
hvis dog ikke til dig;
Til hvem, o fortviulelse,
hvis du virkelig ikke ville
forbarmende antage dig os,
tilgivende vor store synd mod dig
og mod kærligheden,
vi som syndede meget
ved at elske for lidt”!*

Det er præcis det samme, der her bliver sagt: at
Jesus selv er dommen.

Jesus er dommen, ved at være kærlighed.

Jesus er dommen, ved at være lyset.

Det giver nyt håb, ny trøst og forunderlig
mening til ordene i Trosbekendelsen:

*”Jesus Kristus skal komme at dømme levende
og døde”.*

Jesus er dommen, ved at være kærligheden.

Jesus er dommen, ved at være lyset.

Amen.

Salmer:

725: [Det dufter lysegrønt af græs](#)

292: [Kærligheds og sandheds Ånd](#)

290: [I al sin glans nu stråler solen](#)

321: [O kristelighed!](#)

13: [Måne og sol](#)

16/6 Prædiken til Trinitatis søndag 2019.

Johs. 3,1-15. + afsnit om Moses i

”Sigurd fortæller Bibelhistorier.

Friluftsgudstjeneste i Orte.

Så mødes vi igen her til friluftsgudstjeneste på
Anneksskirkegården. Vi har nok alle fået sagt
tillykke til Dannebrog i går med de 800 år, og
tillykke til hinanden med, at vi har et folkeligt
flag, der må bruges af os alle sammen. Og som
bliver brugt af rigtig mange.

Med flaget er det måske som med

Bibelhistorien. Det er ikke sikkert, vi husker
detaljerne om hverken flag eller Bibel. Men

engang var der måske nogen, der fortalte os om
det, og vi kommer i tanker om de fortællinger,
der så altså alligevel rinder i blodet hos os.

Som nu f.eks. historien om Moses. Han var et
hittebarn. Et hittebarn er et barn, der bliver
fundet. Hey, jeg har hittet et barn! sagde den
ægyptiske prinsesse. Jeg må passe på ham, så
han ikke bliver slået ihjel af min fars
soldater! Og den lille dreng voksede op hos
prinsessen, og han blev en voksen mand. Og
pludselig en dag blev han en vigtig del af
Bibelhistoriens gang.

Hvordan kan man være hittebarn i en sivkurv
og vokse op til at blive Guds udvalgte til en
bestemt opgave? Joh, det må være fordi

Herrens veje, som man siger, er uransagelige. Moses skulle føre israelitterne op fra Ægypten, væk fra Farao. Vejen gik gennem ørkenen, og gennem Det Røde Hav. Moses havde sin stav. Med dén skilte han vandene, så folket kunne vandre tørskoede over Det Røde Hav. Endnu dén dag i dag kan man høre folk, der måske egentlig ikke er specielt bibelkyndige, bruge udtryk, der refererer til hændelsen. Man kan sige:

”Ja, nu står vi som Moses ved Det Røde Hav”. Hvis man har brug for et mirakel! Eller for nylig blev udtrykket brugt om en bestemt politiker:

”Morten Østergaard er som Moses ved Det Røde Hav: han skiller vandene”!

Og selvom det ikke er specielt bibelsk relevant, så viser det alligevel, at der er fortællinger fra Det Gamle Testamente, som er alment kendte.

Og det er da meget godt! Med Det Nye Testamente bliver det mere indviklet, gør det ikke? Der er noget andet på spil end at forvandle en stav til en slange og tilbage igen.

Det er noget med Jesus, der siger svære ting. Så er det godt, der er nogle som ham Nikodemus, vi hørte om, der tør spørge om såkaldt dumme ting. F.eks. kan han ikke forstå, at Jesus har sagt, at dette med at blive døbt er som at blive født på ny.

Når nogen er blevet døbt, også i vores kirke, så lægger præsten hånden på den døbtes hoved og siger bl.a., at

”Den almægtige Gud, vor Herre Jesu Kristi Fader, har genfødt dig ved vand og Helligånden”.

Genfødt?! Det fatter Nikodemus ikke! Så er det da nemmere at forstå dét med, at Moses kunne skille Det Røde Hav. Men genfødt, så skal man jo proppe et menneske tilbage i sin mor igen! Kan du lige forklare dét, Jesus!

”Ja, men Nikodemus, det skal jo ikke forstås bogstaveligt! Det skal forstås sådan, at der i dåben er vand – men der er også Ånd – Helligånd. Og når man kombinerer vandet og Helligånden, så er det som at blive født på ny,

fordi Helligånden er fra Gud selv. Så bliver man født - af Ånden!”

Der er nogle her i landet, der synes, vi skal lave om på dåben, for der er ingen, der forstår den. Det synes jeg nu ikke, man skal. Skal Gud forstås til bunds? Det kan ingen. Og som Jesus siger i dagens tekst: Ånden er som vinden, selve luften, vi indånder:

”Vinden blæser, hvorhen den vil, og du hører den suse, men du ved ikke, hvor den kommer fra, og hvor den farer hen. Sådan er det med enhver, som er født af Ånden”.

Hvis Nikodemus ikke engang kunne tro på dét, Jesus fortalte ham om det jordiske, hvordan skulle han så kunne tro på det himmelske? På evigt liv, f.eks.?

Derfor slutter teksten med at sige til Nikodemus:

”Ligesom Moses ophøjede slangen i ørkenen, sådan skal Jesus ophøjedes, for at enhver, som tror, skal have evigt liv i ham”.

I virkeligheden var Jesus glad for, at sådan en lærd mand som Nikodemus turde stille de dumme spørgsmål. Nikodemus turde spørge: ”Hvordan bliver man født på ny, når man bliver døbt”?

Og Jesus svarede:

”Fordi man forandres ved vand OG Helligånden, og dén nådegave fra Gud kan aldrig forstås helt til bunds, men skal faunes i troen”.

Det er ikke troen, der skal forandres. Det er os, der bliver forandrede, når vi tør tro. Amen.

Vi sang:

Salmebogen 749: [I østen stiger solen op](#)

Højskolesangbogen 321: Du danske sommer, jeg elsker dig

Salmebogen 725: [Det dufter lysegrønt af græs](#)

Højskolesangbogen 206: Hvor du sætter din fod

Salmebogen 29: [Spænd over os dit himmelsejl](#)

Højskolesangbogen 314: Danmark, nu blunder den lyse nat

23/6 Prædiken til 1. søndag efter Trinitatis 2019. Lukas 16,19-31.

Det er den omvendte verden i dén tekst, vi hører i dag om den rige mand og den fattige

mand. Når vi bladrer gennem historiebøgerne, ser vi, hvordan historien er bygget op omkring berømte enkeltpersoner. Disse berømte enkeltpersoner er mestendels mænd, f.eks. konger og kejsere og adelsmænd. Og rigmænd. I historiebøgerne kan vi læse deres

navne og titler. Og deres navne bliver husket. I dagens evangelietekst er det omvendt. Vi hører om en rig mand, som klædte sig i purpur og fint linned og hver dag levede i fest og pragt. Hvad hed han? Det ved vi ikke. Ved hans port lå der en syg, fattig, hjemløs og sulten mand. Hvad hed han? Han hed Lazarus. Det ved vi nemlig godt. En fattig mand med navn. En rig mand uden navn. Lignelsen i dens jødiske sammenhæng handler ikke om, at man ikke må være rig. Det må man nemlig godt. Men man skal huske at give almisser, dvs. gaver til dem, der er ramt af misvækst, krig og hungersnød. Almisser er en forpligtelse, når man selv er rig.

Ordet almisse kommer af et græsk ord, der betyder barmhjertighed. En almisse er altså en barmhjertighedsgave. Det er endnu ét af de der lidt gammeldags ord, som mange moderne mennesker alligevel kender.

Sommetider har jeg hørt nogen sige for sjov: "Løn? Mig? Jeg får ikke løn for mit arbejde, jeg får almisser". Underforstået at man ikke lige synes, man får så meget i løn, som man kunne ønske sig! Vi kender altså udmærket ordet, men synes nok, det er lidt gammeldags. Vi klarer jo også dén slags over skatten. Men på Jesu tid havde man altså pligt til at give almisser til de fattige, der lå lige uden for ens port. Dem, man var nødt til at træde hen over, når man gik uden for sit hus. Man kunne ligesom ikke undgå at få øje på dem. Ideen om almisse bygger på følgende tankegang: Et menneskes ejendom og formue er blevet det betroet af Gud som et forpligtende lån. Et forpligtende lån... Ja, nu har man hørt det med: nu har man ikke længere kun lån i banken, nu har man også lån hos Gud! Der er nok at betale af på.

Men prøv at tænke tanken til ende. Gud har givet os et lån. For det første har Han givet os livet her på jorden. For det andet har vi fået én eller anden plet jord at leve livet på. Og jeg ved godt, at nogle har taget et kæmpelån for at kunne købe drømmehuset, andre bor i lejlighed, på et husmandssted eller i en jordhule eller en papkasse på Strøget.

Det er ikke Guds problem, om vi kan finde ud af at fordele jordlodderne her i den jordiske verden. Det må vi hitte ud af. For alt, hvad vi ejer, er til låns. Det er blevet os betroet. Tankegangen bag lignelsen om den

rige mand og Lazarus er altså: Et menneskes ejendom og formue er blevet det betroet af Gud som et forpligtende lån.

Pligten er almisse: barmhjertighedsgaver.

Dét havde den rige mand ikke forstået. Han har ikke noget navn i lignelsen. Han har ikke givet nogen barmhjertighedsgaver i levende live.

Men han forventer barmhjertighedsgaver i døden.

Det får han ikke, bum, færdig! Det får vi andre heller ikke, for er vi ikke mere som den rige mand end som Lazarus? Er dét så udgangen på historien?

Nej, jeg mener, lignelsen slutter i et lys og et håb. For os alle sammen. På en indirekte måde siger lignelsen: Der ER tid til at omvende sig. Den rige mands fem brødre kan måske komme til at høre den største fortælling af dem alle:

At én står op fra de døde. Endegyldigt. Nemlig Jesus selv, han, som fortæller lignelsen. Alle vi andre kan komme til at høre den største fortælling af den alle:

At én står op fra de døde. Endegyldigt. Nemlig Jesus selv, han, som fortæller lignelsen.

Lignelsen om den rige mand og Lazarus er én af de lignelser, der kun står i Lukasevangeliet. Det er særstof.

I Johannesevangeliet er der også en Lazarus, en god ven af Jesus. Også denne Lazarus døde – men Jesus genopvækkede ham fra de døde. Disse to beretninger om en mand ved navn Lazarus hænger sammen på dén måde, at de leder op til påskefortællingen om Jesu opstandelse. Fra hver sit udgangspunkt, men med samme slutforkyndelse: Jesu opstandelse. Denne søndags evangelium er altså lignelsen hos evangelisten Lukas. Lukas, som var læge og også skrev "Apostlenes Gerninger" i Det Ny Testamente. Lukas, som havde et fokus på Jesu kærlighed til de fattige, til kvinderne, til de udstødte, dem der havde mistet alt og nu kun havde Jesu kærlighed at ty til.

I moderne tid kunne Lukas have skrevet nyhedsbreve for Læger uden Grænser, tænker jeg sommetider. Eller for Kirkens Korshær. Hvilket minder mig om, at man altid er velkommen til at lægge en skilling til Kirkens Korshær her i Kerte Kirke, nede i indsamlingsbøssen ved døren. Så sender jeg videre. Det var en sidebemærkning...

Vi skal altid finde lyset og håbet i en

Evangelietekst. Der er altid tid til at begynde at tro, når man hører om én, der står op fra de døde. Jesus selv.

Vi hørte, at almisser er barmhjertighedsgaver. Ordet barmhjertighed betyder også "med hjerte for de ulykkelige" (de arme). Hjerte for de ulykkelige – det havde Jesus.

Og glad med de lykkelige – det er han også! Amen.

Salmer:

749: [I østen stiger solen op](#)

448, vers 1-3: [Fyldt af glæde](#) (før dåb)

448, v. 4-6: [Fyldt af glæde](#) (efter dåb)

674: [Sov sødt, barnlille](#)

29: [Spænd over os dit himmelsejl](#)

23/6 Prædiken til Sankt Hans aften 2019.

Glædelig midsommer – glædelig Sankt Hans, som rent kirkeligt er en fødselsdag! D. 24. juni, ½ år før jul, er det Johannes Døberens fødselsdag. Tillykke med i morgen, Johannes Døber! Og selvom Jesus var en voksen mand, da han blev døbt, så er det vel rimeligt nok, at Johannes Døberen har fødselsdag ½ år før Jesus. For Johannes var jo dén, der døbte Jesus. Og han var fætter til Jesus.

Ved Sankt Hans i år smiler vejret til os. Solen kigger frem fra skyer, der ikke er tungt ladet med skybrud. Ikke for varmt, ikke for koldt. Sådan tilpas for en gennemsnitstype. Sidste års Sankt Hans husker vi mest for det aflyste bål. Afbrændingsforbud. Tørke. Svedent landskab. I år får vi både gudstjeneste og bål. Vejret er dét vilkår, vi lever under. Da jeg var barn, var mine forældre nogle gange lidt irriterede på mig. Der var aldrig nogen mellemvej, hvor jeg bare havde det tilpas med temperaturen. Det var enten "Pyh, jeg sveder"! Eller "Uh, jeg fryser"! Men som voksen forventes man at bære både kulde og varme med beherskelse. Og i øvrigt klæde sig på efter

forholdene. Men tænk at skulle spille fodbold i Qatar! Der er vist nogle, der får hjemmebanefordel...

Hver især kan vi – forhåbentlig – nogenlunde godt lide Vores Vejr, som de siger på én af TV kanalerne. "Vores vejr" er det vejr, vi har som vilkår, dér hvor vi bor.

Når jeg synes, det blæser kraftigt her på lille Fyn, så smiler vestjyderne overbærende og taler om en let brise. Og man forstår, hvad de mener, når man (lidt for sjældent) er derovre vestpå og bliver blæst godt igennem.

Det er gammel skik at fejre midsommeren.

Kærligheden til de lyse nætter ligger os i blodet. Sommeren står i fuldt flor. Nogle mennesker klarer udfordringerne i livet lettere, når lyset er her, når aftnerne er lange og lyse, og mørket næsten ikke lægger sig over os. Der er skrevet sange, som næsten kun kan være skrevet af et nordisk sind. "Danmark, nu blunder den lyse nat". "Du danske sommer, jeg elsker dig". "Nu lyser løv i lunde". Og "Midsommervisen", selvfølgelig: "Vi elsker vort land".

Fra det nyere repertoire er der Albertes "Lyse nætter". Man skulle tro, der var langt i ord og sind fra Holger Drachmanns "Vi elsker vort land" anno 1885, Johannes Jørgensen 1891, og Thøger Larsens sommersange omkring 1920 – og til Alberte i 1991 og helt op til nu, hvor hendes "Lyse nætter" høres og synges overalt. Men egentlig er der ikke langt, for der er lys og længsel i dem alle, ønsket om lykke og fred. Og en lille snert af melankoli og sorg over, at sommeren er så kort. Og livet, også. "Lyse nætter" har været med som solosang til flere begravelser, jeg har deltaget i for nylig. Den dybe sorg bliver til på baggrund af en dyb lykke, man har fået lov at opleve.

KERTE KIRKE

Derfor tror jeg, sangen "Lyse nætter" vil holde i mange år endnu, ligesom de gamle danske sommersange, der tages frem hver eneste sommer og opleves som dugperlende friske, selvom de er gamle. De hører med til sommeren. Fordi den nordiske sommer er kort, og intens i sit lys.

"Hvor mange lyse sommeraftener endnu kan jeg nå at få"? Det er bl.a. dét, de danske sommersange spørger om. Derfor går de meget længere ind end blot til overfladen. Derfor når de til hjertet og bliver bevægende. Fordi de passer til os.

Traditionen med Sankt Hans bål til midsommer er der noget dobbelt over. For alt dén "lykke og lyse nætter" kan næsten føles som for meget. De hede flammer fra de store bål er foruroligende, skræmmende næsten. Og heksen, ja hun får så den tvivlsomme ære at repræsentere det onde. Dén onde, Djævelen selv.

Mange lader børnene lave heksen, og børnene ved jo også fra eventyrene, at det onde findes. Det kan ikke være lykke og lyse nætter det hele. Og med en kludedukkeheks kan vi også gøre det symbolsk, dét vi gerne vil: nemlig at fjerne det onde.

Christian d. 4. lod bygge mange flotte og

berømte bygningsværker i København, bl.a. Rundetårn og Børsen. Men han var også meget bange for trolddom, især for hekse. De skulle udryddes og brændes, og det blev de. I dag kan vi da godt se, at de slet ikke var hekse. De var ganske almindelige kvinder, som måske var lidt langt fremme i skoene og havde gode opskrifter på urteafkog. Ja, der fortælles om kloge koner, der som jordemødre udførte kejsersnit, så mor og barn overlevede. Alternativet havde været, at både mor og barn var døde. Der var ingen mandlige kirurger, der lavede sådan noget trolddom dengang!

Chr. 4. var bange for, at Dommedag var nær. Derfor skulle ondskab og synd fjernes fra Danmarks kongerige. Han troede virkelig på, at sådan gjorde man dét – ved at brænde nogle "hekse".

Så når nogle mennesker tror, hekseforfølgelser hører til i "den mørke middelalder" og katolsk tid, så er det faktisk ikke rigtigt. Det tog først rigtig fart i 1600-tallet, i Chr. 4's regeringstid. Det hjalp selvfølgelig ikke noget på det onde. Det onde har vi, udefinérbart, stadig hos os, og det kan ikke brændes væk. Men vi kan erklære, at vi vil gøre vores til at fjerne ondskaben.

Bede et Fadervor og forsøge at gøre vores til, at vi selv og andre vil holde ondskaben fra døren. Glædelig midsommer! Amen.

Salmer:

787: [Du, som har tændt millioner af stjerner](#)

0: Sankt Hans i sognets kirke

769: [Sig månen langsomt hæver](#)

**28/7 Prædiken til 6. søndag efter
Trinitatis 2019. Matth. 5,20-26.**

Teksten i dag handler om, at et lille ubehageligt ord fra os, eller noget drilleri, som vi selv måske syntes var godmodigt, kan gøre skade i et andet menneske. Så derfor kan vi lige så godt tale pænt til hinanden. For ellers kan det ske, at det pludselig af den ene eller den anden grund er for sent. *"Skynd dig at blive enig med din modpart, allerede mens du er på vej hen til dommeren sammen med ham"*.

Det er nemmere og bedre at række hånden ud til forsoning og forlig end at lade det eskalere til ufred. Nogle af de fastlåste konflikter, man kan komme i, kan man også i forsoning forsøge at komme ud af igen.

Jesus siger her, at de regelrette og stivnakkede paragrafryttere – i Bibelen kaldet de skriftkloge og farisæerne – at disse paragrafryttere absolut ikke skal være et forbillede for de kristne. Som kristen skal man se på sin næste som et medmenneske, man måske skal give visse indrømmelser overfor – før man skal hen og stå foran dommeren. Før det er for sent.

Der står i den almindelige straffelov – og for resten også i De Ti Bud: "Du må ikke slå nogen ihjel". Det er naturligvis rigtigt. Men Jesus taler også om en næstekærlighedens lov, som rækker meget videre:

Du skal prøve at undgå, at det overhovedet kommer så langt, som at du får lyst til at slå nogen ihjel. Og som det mindste skal man tænke sig godt om, før man overhovedet bruger et skældsord om andre. Skældsord er ikke uskyldige. I teksten i dag nævnes f.eks. skældsordet "Tåbe"! Hvem vil gerne kaldes tåbe? Det betyder noget med fjols eller dumrian, og ved at bruge udtrykket hæver man sig selv op til i hvert fald ikke at være ligesådan. Men det kunne vel teoretisk godt være, man selv heller ikke var for snu? Det andet skældsord, Jesus nævner, er ordet *Raka!* Ikke et ord, der lige siger de fleste danskere så meget. *Raka* betyder egentlig at være "tom". "*Du tomme menneske*". Derfor er det også et slemt skældsord, for intet menneske er jo tomt. Alle er vi fyldt af egenskaber, både gode og mindre gode, blandet mellem hinanden.

Hold dig altså fra skældsordene, siger Jesus her

i dét, der er starten på Bjergprædikenen i Matthæusevangeliet. Du må ikke slå ihjel, nej – men at blive vred på et andet menneske og kalde et menneske de værste ting er faktisk godt på vej til at være næsten lige så slemt. Sat på spidsen, ja – men det gør Jesus altså her i Bjergprædikenen. Intet menneske er "*raka*" – intet menneske er totalt tomt, for ved skabelsen blæste Gud sin Ånd ind i mennesket, som der står i skabelsesberetningen. Og er Guds Ånd i mennesket, er det ikke tomt.

Og begrebet Ånd fører mig over i, at jeg gerne vil sige noget om glæden ved barnedåben, som vi fejrer i dag. Johannes dåb. Dåben og Guds Ånd, Helligånden, er uadskillelige. I dåbsvandet og i kirkerummet er Helligånden aktivt til stede, når børnene bliver døbt.

Da Jesus selv blev døbt i Jordanfloden af Johannes Døberen, så alle de tilstedeværende det og blev forundrede. Himlen åbnede sig, Helligånden kom til syne i skikkelse af en hvid due, der kredsede over Jesu hoved.

Og Guds stemme lød:

"Dette er min Søn. I ham har jeg fundet velbehag".

Vandet her i dåbsfadet i Skydebjerg Kirke blev i dåben fyldt af Helligånden, ligesom vandet i Jordan floden gjorde ved Jesu dåb. Og dåben gør det endnu mere tydeligt, at den kristne tro er alt det modsatte af tomhed.

Intet menneske er i forvejen tomt, for Guds Ånd bor i det.

Og dåben med Helligåndens vand gør endnu noget særligt for et menneske, hvad enten det bliver døbt som voksent eller som et lille barn. Så vi heller ikke behøver at frygte tomheden. Helligånden rykker ind, hvor frygten for tomheden truer med at herske.

Med Grundtvigs ord fra dén salme, vi skal synge om lidt:

*"Da drypper som duggen
der manna på vuggen
til barnet på jord
fra englenes bord
du finder med smil det i morgen;
og klarøjet brat
du siger godnat
til tviulen og frygten og sorgen"*.

Tænk, at vi med dåben kan dét: sige farvel til tviulen og frygten og sorgen!

Kære Nanna og Christian!

I har valgt to salmer til denne gudstjeneste, der sammen med de øvrige salmer siger det så smukt og godt.

Vi startede gudstjenesten med at synge ”Se, nu stiger solen” - Jakob Knudsens fantastiske morgensalme. Om mennesket, der altid vil blive grebet af Guds Hånd, hvad end der sker. Og Grundtvigs salme ”Sov sødt, barnlille”, som jeg lige citerede fra, og som vi skal synge om lidt.

Det er salmen om det lille barn, som kan sove sødt, fordi der står engle på vagt omkring dets vugge.

Efter sin dåb kan det lille barn sove trygt i visheden om, at ingen djævel skal skade det. Og naturligvis er billedet af det lille barn i

vuggen samtidig et billede på alle os mennesker, fra baby til olding.

Det er os alle sammen, Gud siger ”Sov sødt, barnlille” til.

Det er os alle, der er blevet podet ind som nye grene på Jesus, som er vintræet – hvor vi er grenene. Tillykke med dette til os alle – og tillykke med dåbsdagen til jeres familie, i dag! Amen.

Salmer:

754: [Se, nu stiger solen](#)

448, v. 1-3: [Fylt af glæde](#) (før dåb)

448, v. 4-6: [Fylt af glæde](#) (efter dåb)

674: [Sov sødt, barnlille](#)

450: [Du kommer, Jesus, i vor dåb](#)

4/8 Prædiken til 7. søndag efter Trinitatis 2019. Lukas 19,1-10.

Fortællingen om den lille Zakæus viser os, hvordan et møde med Jesus kan ændre et menneske. Hvordan kan dét have relevans i dag? Hvilket menneske i dag kan klatre op i et træ og se Jesus selv drage forbi nede under sig? Nej, man kan højst blive til grin ved at klatre op i et træ, hvis man er et voksent menneske. Men man kan sagtens som menneske i dag bevæge sig derhen, hvor man kan møde Gud, og det er så alligevel et møde med Gud, gennem Jesus Kristus. Forstå det, hvem der kan. Det skal ikke altid forstås gennem forstanden.

Mange mennesker tager nogle gevaldige omveje for at nå frem til Gud. Som regel er Han lige ved siden af én. Men sommetider skal man op på et bjerg, ned i en kælder, over på en anden kyst eller noget helt fjerde – for at finde ud af det.

Mennesker stræber opad. Fysisk og mentalt. I storbyerne er det attraktivt at bo helt øverst oppe, i penthouselejlighed, så man kan kigge uforstyrret ud over byens tage. Ud over alle de andre dernede. At se andre folks tage, og altså deres øverste formåen oppefra, giver udsyn og en besynderlig følelse af velvære hos mange. Mit tag er højere end dit tag.

Ja, bare hvis man bor i et to plans hus, ser verden anderledes ud fra 1. sals vinduerne end fra stuevinduerne. Man kan se en horisont, man ikke kunne se før. Nogle træer, en mark, en

solnedgang. Der er udsyn, der oppe fra. Min kat og jeg går tur i haven om aftenen for tiden. Det er så uvant for katten, at jeg giver mig tid til dét, at han laver badutspring rundt på hele græsplænen og rigtigt skal vise sig. Topmålet af fryd er, når han med et triumferende blik springer op i et træ, klatrer længere og længere op, hele tiden med øjenkontakt. For det er en fryd at kunne se ned, at kunne se sit menneske oppefra.

Ha, ha – nu er det mig, der er på den grønne gren.

Zakæus var, trods sin ringe højde, vant til at kunne se ned på andre mennesker, i overført betydning. Han havde økonomisk magt over mange mennesker.

Det var en magt og en tilfredshedsfølelse, der hidtil havde været nok for ham. Men der var alligevel noget, der fik ham til at forlade sine penge og værdipapirer dén dag, Jesus kom forbi. Han kunne ikke imponere Jesus med penge. Han ville nok heller ikke forsøge at tilbyde Jesus et lån. Trods alt.

”Du må ikke tage ågerrenter”. Låne penge ud til en skyhøj rente. Det stod i jødernes lov. Det står i Bibelen, i det vi nu kalder Det Gamle Testamente. Så når Zakæus foretog sine økonomiske transaktioner, var det ikke kun moralsk og etisk forkert. Det var også ulovligt. Men det var dét, der gav Zakæus smør på brødet. Og langt mere til. Han var økonomisk på den grønne gren, men etisk og kriminelt ude på en gevaldig glidebane.

På én gang samfundsmæssigt højt på stå OG

menneskeligt langt nede.

Der måtte ske noget nyt, tænkte Zakæus, og dertil skulle han bruge Jesus. Så meget havde han da fornemmet. Og det var derfor, han endte oppe i et træ, hvilket andre folk i Jeriko syntes var lige strengt nok. Var det ikke nok, at han var en syndig mand, som gik imod Bibelens ord om rigtigt og forkert i forbindelse med økonomisk udnyttelse plus oven i købet samarbejde med besættelsesmagten, romerne? Skulle han nu også have det bedste udsyn til Jesus? OG have lov at sidde til bords med Jesus, i sit hjem?

Ja, det skulle han have lov til, for der skulle ske noget nyt. I sin ophøjelse i træet lå jo i virkeligheden en gevaldig ydmygelse af Zakæus, når man tænker efter. Folk i byen så jo ikke op til Zakæus, fordi han satte sig op i et træ. De syntes, han var et fjols. Et velhavende fjols, men et fjols. Men denne ydmygelse var nødvendig for Zakæus. Og faktisk også for byens andre folk. Hvis Zakæus kunne blive frelst, var der håb for de fleste!

Jesus sagde jo ikke til Zakæus: *"I dag vil jeg være gæst i dit hus"*, FORDI Zakæus gav halvdelen af, hvad han ejede, til de fattige. Det var omvendt: Zakæus gav sine forkert tjente penge til de fattige, fordi Jesus ville være gæst i hans hus. Det er dén vej rundt. For at sige det med Martin Luther: Man bliver ikke et godt menneske af at gøre gode gerninger. Men et godt menneske GØR gode gerninger. Fordi Gud på forhånd elsker os. *"Vi elsker, fordi Han elskede os først"*.

Jesus er kommet for at opsøge og frelse det fortabte. Og "fortabt" kan gemme på mange betydninger. Zakæus havde ikke slået nogen ihjel, så vidt vi ved, eller øvet alvorlig fysisk vold eller lignende. Han var "bare" økonomisk kriminel i en gråzone. Jesus udvalgte sig netop ham til at vise noget om frelse. Han så, at Zakæus var i en bevægelse hen imod noget andet. Men dette andet ville han aldrig kunne udvirke selv. Det kunne kun Gud. Gennem Kristus.

Zakæus boede i Jeriko. I Det Gamle Testamente er Jeriko kendt fra fortællingen om Josvas erobring hen over 7 dage, hvor den endelige erobring sker den syvende dag, under den syvende vandring. Da udstøder Josvas krige et kampråb, som får murene til at falde. Men i forbindelse med Zakæus historien er det

mere givende at sætte byen ind i en Nytestamentlig sammenhæng. Lignelsen om den barmhjertige samaritaner udspiller sig f.eks. på vejen imellem Jerusalem og Jeriko. Præsterne og de fine folk fra Jerusalem gik lige forbi den nødstedte mand, uden at hjælpe. Men samaritaneren, som de fleste anstændige mennesker ikke have meget fidus til, han hjælp den nødstedte. Mellem Jerusalem og Jeriko. Der var frelse til det fortabte. Der er også beretninger om, at Jesus helbreder blinde ved Jeriko. Igen frelse til det fortabte. Der er også dét finurlige, at Jeriko på grund af sit milde klima var et yndet vinteropholdssted for aristokratiet fra Jerusalem. Her tog man på solferie om vinteren, hvis man havde råd til det. Om sommeren var der derimod ulideligt varmt. Jeriko ligger nemlig i Jordandalen 10 km. nord for Det Døde Hav. Jeriko ligger 250 meter UNDER havets overflade og er dermed den dybest beliggende by på jorden. Klimaet er meget varmt, men der er kilder i jorden, så der også er frugtbart. Og derfor havde Zakæus også et godt og solidt morbærfigentræ at klatre op i, her i verdens laveste by. Så han kunne se Jesus, der var kommet for at opsøge og frelse det fortabte.

Også jeg har engang været i Jeriko, om vinteren. Byen kaldes Palmebyen, og jeg husker palmerne. Ved bygrænsen stod midt i solen en frugtsælger med sin vogn. Han skulle have fat i os turister. Han var en temmelig jovial type. På hovedet havde han en bananskræl, med striber af skrællen sat fast på hovedet, ligesom en søstjerne. Egentlig er jeg flov over, at det til min sidste stund vil være synet af dén bananskræl, jeg vil forbinde byen Jeriko med. Men - jeg håber, at jeg så også vil kunne foretage en kobling videre til det væsentligste: En kobling fra bananskræl til bananpalme til Palmebyen Jeriko. Fra Palmebyen Jeriko til morbærfigentræet og til Zakæus. Fra Zakæus til frelse. Og endelig: fra frelse til Jesus Kristus. Amen.

Salmer:

752: [Morgenstund har guld i mund](#)

498: [Gud, efter dig jeg længes](#)

52: [Du Herre Krist](#)

41: [Lille Guds barn](#)

471: [O, glædelig dag](#)

**11/8 Prædiken til 8. søndag efter
Trinitatis 2019. Matth. 7,15-21**

”Se på dig selv som et træ”, sagde Jesus til sine tilhørere dén dag. ”Bærer du gode frugter, til gavn og glæde for andre?” ”Og se også på dem, der profeterer for dig, som træer. Bærer de selv gode frugter, til gavn og glæde for dig og alle andre, der lytter til dem og læser deres skrifter”?

Se på dig selv, og se på dine profeter. Gode eller dårlige frugter? Se på dig selv og se på dine profeter. Det hænger nemlig sammen, for sandsynligvis er du selv en slags profet for et eller flere andre mennesker. Et barn, et barnebarn. En ven. En elev. Nogen, der lytter, bare en gang imellem. For dem kan du være en slags profet. Det giver et kolossalt ansvar, for man har ansvaret for, som en art profet for andre, at tale sandt ud af sit hjertes gode forråd, som Jesus siger i en tilføjelse til dét, han her siger om at bære gode og dårlige frugter. *”Et godt menneske tager gode ting frem af sit hjertes gode forråd, og et ondt menneske tager onde ting frem af sit onde forråd. For hvad hjertet er fuldt af, løber munden over med”.*

Som min tysklærer i gymnasiet også fremhævede, når nogen i klassen sagde noget, der efter hans mening var noget sludder. Og det skete vel... *”Hvad hjertet er fuldt af, løber munden over med”.* Hvis hjertet er fuldt af det gode, strømmer det gode forråd ud, så andre kan få glæde af gode ord og tanker. Det kan betyde en vældig forskel, hvad vi møder hos andre mennesker. Om det er venlige ord og varme, der møder os fra et andet menneske. Men vi mærker vel også selv, om det virkelig kommer fra hjertets gode forråd. Eller om det er er tillært veltalenhed fra et hjerte uden egentligt forråd. Hverken godt eller ondt forråd. I værste fald hvis der kommer gode ord fra et ondt hjerte. Så er det ikke sandhed, ikke gode frugter fra et godt træ. Og hér er det så, det bliver svært.

Jesus stiller det så sort-hvidt op, forekommer det én. *”Et godt træ kan ikke bære dårlige frugter, og et dårligt træ kan ikke bære gode frugter”.*

Men er der ikke håb for det dårlige træ? Kan det ikke på et tidspunkt komme til at bære gode frugter? Kan et ondt menneskehjerte ikke forandre sig, ved Guds hjælp, så munden engang kan løbe over med gode ord? Og dét menneske kan bære gode frugter? Jo, det kan ske.

Det fortæller Jesus om i lignelsen med gartneren, der går i forbøn for et dårligt figentræ i sin herres vingård. År efter år bærer det ingen ordentlig frugt, og det er ren elendighed. Vingårdsejeren er ved at miste tålmodigheden med træet og siger til gartneren, at han kan hugge det om. Men gartneren går i forbøn for træet, igen og igen. *”Lad mig lige grave op omkring det. Lad mig lige gøde det. Lad mig lige pusle om det og passe og pleje det, bare ét år mere”*....

Lad os prøve igen og igen. Indtil alt er prøvet, før vi giver op. Lad os give træet en chance til. Eller syv. Lad os give et medmenneske en chance til. Eller syv gange syvoghalvfjerds, eller hvor mange gange det nu er, Jesus siger, et menneske skal tilgive sin bror.

I virkeligheden siger Jesus, at hvor mange gange vi end tilgiver hinanden som mennesker, igen og igen, så bliver det alligevel aldrig lige så mange gange, som Gud tilgiver os og viser os

KERTE KIRKE

nåde. Det kan det aldrig blive. Det er jo umuligt.

Kan det så ikke være lige meget? Er det ikke lige meget, hvad vi siger, og hvilke handlinger vi udfører, hvis Gud bare tilgiver os hver gang? Nej, det kan ikke være lige meget, hvad vi siger og gør. Om vi bærer gode eller dårlige frugter. Slet ikke. Det er derfor, Jesus stiller det op sort-hvidt. Det er sådan set dét, han er kommet for. At sige tingene ligeud.

Og han var nødt til at stille det op sort-hvidt og sætte tingene på spidsen, for han havde immervæk ikke mange år, fra han blev døbt og til han døde og opstod, altså dén periode, han virkede på jorden og selv skulle bære så megen frugt som muligt.

Ethvert menneske skal i sit liv bære så megen god frugt som muligt. Og skal kendes på sine frugter. Det kan de lærde teologer diskutere længe og inderligt.

Men det gælder om at gøre det nemt at forstå for os alle sammen. Hvem kan afgøre, om vi bærer gode frugter, hver især? Det kan kun Gud.

En gang blev den svenske forfatter og professor Herbert Tingsten beskyldt for at lægge for meget vægt på de kristnes gerninger. Så sagde han:

"Så siger man mig, at jeg dømmes kristendommen på kirkens og de kristnes gerninger, men hvad i alverden skal jeg ellers dømmes den på? Så må jeg sige, at jeg ikke ved, hvad kristendom er. Jeg møder aldrig nogen, der følger den kristne lære."

Det er jo hårdt sagt: *"Jeg møder aldrig nogen, der følger den kristne lære"*.

Men så svarede Rudolph Arendt, som engang var domprovst i Odense, sådan her: *"Tingsten har jo ret! Skal man finde ud af, hvad kristendom er, ved at finde ud af, om der er mennesker, der følger den kristne lære, så finder man ikke ud af det! Hvad kristendom er, får jeg ikke at vide ved at spørge efter nogen, der gør Guds vilje, men ved at spørge, om jeg selv gør Guds vilje. Og jo sværere jeg får ved at svare på det spørgsmål, jo mere ved jeg, hvad*

kristendom er.

Så er det ikke mig, der skal dømmes kristendommen på kirkens og de kristnes gerninger, men så er det kristendommen, der skal dømmes mig på mine gerninger. Gør jeg Guds vilje?"

Ja, sådan spørger den gamle domprovst Arendt, som nu for længst er død og dermed har fået svar på sine spørgsmål, ligesom alle vore andre døde har fået deres svar.

"Så, nu er hun klogere end os!" som en gammel plejehjemsforstanderinde altid sagde, når hun sad ved en beboer, som netop var sovet ind. *"Nu er hun – eller han – klogere end os"*.

Det er en klædelig respekt for en levende at udvise: at sige, at en død er klogere end en levende. Det sætter vores egen hjerne og forstand og påståede viden så uendelig meget i perspektiv. Hvad ved jeg egentlig – om noget som helst?? Svarene på vores spørgsmål ligger altså – hvad enten vi er levende eller døde – hos Gud. Gør jeg Guds vilje? Gør vi hver især vores himmelske Faders vilje? Det kan andre mennesker ikke svare på. Det kan vi ikke engang selv svare fyldestgørende på. Det er et spørgsmål fra den enkelte, til Gud.

Gør vi din vilje, Gud?

Svaret ligger hos Gud.

Det bedste, vi kan gøre, er at bede Fadervor i tro og tillid. Læg mærke til det, når vi skal bede Fadervor lidt senere i gudstjenesten, hvordan vi siger til Gud:

"Ske din vilje – som i Himlen, således også på jorden".

Glædelig søndag.

Amen.

Salmer:

747: [Lysets engel](#)

598: [O Gud, du ved og kender](#)

392: [Himlene, Herre](#)

321: [O kristelighed](#)

728: [Du gav mig, o Herre](#)

**Prædiken til 9. søndag efter Trinitatis
2019. Lukas 16,1-9.**

Jah – én af de underligste – forunderligste – tekster i kirkeåret. Den dukker op hvert andet år her omkring august måned. Og teksten siger tilsyneladende, at det er klogt at snyde og bedrage sin chef. Dét har I da vidst længe, kan I så måske sige! Men at det ligefrem skulle stå i Bibelen, kommer måske bag på de fleste. For handler Bibelen, og da især Det Ny Testamente, ikke om hvad der er god moral og hvad der er den bedste skik og brug? Nej, ikke rigtigt. Så er det bedre at tage Emma Gad frem eller et velment, politisk lovforslag.

Næ, Bibelen – og især Det Ny Testamente – handler om, hvad der sker, når vi snyder og bedrager vores øverste chef – Gud. Så sker det dét forunderlige, at vi får lov at håbe på eftergivelse af gælden, at håbe på tilgivelse. Her er der ikke tale om hvidvask af sorte penge. Dén slags kriminalitet er vi nødt til at tage vare på her i det jordiske liv med nogle fornuftige love og regler. Det er vi nogenlunde gode til her i vores lille land. Men disse uærlige penge – den uærlige mammon, som Jesus taler om – dén slipper op. Når vi står dér og banker på Himlens Port, er den uærlige mammon sluppet op. Så kan det for hver enkelt være lige meget med renter og afdrag, ærlige og uærlige penge. Men hvis nogle af de – ærlige eller uærlige – penge skulle vise sig at være blevet brugt på noget godt, hen igennem livet, så kan det være klogt – i en himmelsk betydning af ordet. Himmelsk klogt er ikke altid det samme som jordisk klogt. Sæt dig ned og lav gældsbeviset om. Nedskriv gælden – for din næste.

”Du kan ikke længere være forvalter”, sagde den rige mand til sin forvalter. *”Du kan ikke længere være forvalter på normal vis, for det har du så åbenbart ikke sindelag til”*.

Der står faktisk ikke, på hvilken måde forvalteren ødslede den rige mands ejendom bort. Brugte forvalteren pengene på sig selv, eller delte han ud til de fattige? Det står der ikke noget om.

Men der står, at forvalteren gerne ville tages imod i folks huse, når han nu blev fyret fra sit job. Det var det eneste, han gerne ville: blive

taget imod, blive vist venlighed, Opmærksomhed, et lyttende øre. Et måltid mad. Han havde i virkeligheden ikke noget at komme med til andre – for alt var jo lånte penge, lånte fjer. Andres ejendom.

Men det havde han så alligevel. Noget at komme med. En underlig ydmyghed, midt i løggen og bedraget. Han viste ydmyghed ved at bruge af noget, han ikke selv havde gjort noget for. Og vide, at det var dét, han gjorde.

”Ja, vist er jeg blevet sat fra bestillingen og har egentlig ikke noget at komme med, traditionelt betragtet. Men så må jeg jo komme med dét, jeg er blevet givet, uden selv at have gjort noget for det. Det er dét, jeg må give videre”.

Det er altså hér, jeg havner, når jeg skal forsøge at udlægge lignelsen om den uærlige godsforvalter.

Vi er alle blevet givet vores liv, uden selv at have gjort noget for det. Og menneskeligt set kan vi egentlig kun håbe at blive taget imod med venlighed og opmærksomhed, når vi går ind i andre menneskers huse – i andre menneskers liv.

Og hvad angår forholdet til Gud kan vi kun håbe at blive modtaget med tilgivelse og trøst, når vi kommer med vores egne små uærligheder og småbedrag, der uundgåeligt dukker op i løbet af et menneskeliv.

Kære Trine og Lasse – I har som forældre til lille Marius, som er blevet døbt i dag, og hans storesøster Sofie, som tørrede hans hår – valgt to af salmerne, som vi synger i dag.

I østen stiger solen op, som vi startede med. Og *”Sov sødt, barnlille”*, som vi skal synge om lidt.

Grundtvig skriver her til Marius: *”Nu kan i din dåb – med saligheds håb – din sjæl og dit hjerte du bade”*. For Grundtvig var det altså ikke kun fordi det er et godt rim, at han kombinerer *”dåb”* og *”håb”*. Det er, fordi håbet er

indvævet i kristentroen. Det var også håbet, vores lignelse om godsforvalteren i dag mundede ud i som det vigtigste. *”Sov sødt, barnlille”* er en god, gammel salme. Der bliver også skrevet nye salmer om håb og dåb. Én af vores nyere salmedigtere hedder Simon

Grotrian. Eller hed – for Simon Grotrian døde pludseligt onsdag aften i den forløbne uge, 57 år gammel. For at mindes ham – og for at fejre

Marius´ dåb – vil jeg gerne læse fra en dåbssalme, Simon Grotrian udgav i 2007:

”Velsign mit barn, du kære Gud
og lad det holde livet ud
og tænd et lys på sjælens tinde
for verden selv, for os herinde.

I verden hører vi dig til
og sjælen er et klokkespil
i livet travler du på vande
med børnene og åben pande.

Lad barnet, som jeg elsker højt
få del i glædens bølgesprøjt
så døber vi med dine planer

det nye liv i oceaner.
(...)

I sølvet på dit døbefad
er glorieerne lagt i bad
og dine dråber er som birken
så flyver engle over kirken”.

Tillykke med dåben, Marius!
Amen.

Salmer:

749: [I østen stiger solen op](#)

448, v. 1-3: [Fyldt af glæde](#) (før dåb)

448, v. 46: [Fyldt af glæde](#) (efter dåb)

674: [Sov sødt, barnlille](#)

375: [Alt står i Guds Faderhånd](#)

1/9 Prædiken til 11. søndag efter Trinitatis 2019. Lukas 18,9-14.

Det var længe siden, jeg havde set flagermus. Men jeg så en flok i morges flagre rundt. Lige før det blev helt lyst, mens himlen var lyseblå, og omgivelserne – træer, buske, græsplæne – var mørke.

Det var næsten magisk at opleve de små, lynhurtige og lydløse flagermus snirke hid og did mod himlen i deres jagt på insekter. De har jo deres fantastiske radarsystem, så de ikke flyver ind i hinanden eller i huset eller andre forhindringer. Mig, f.eks. Og så de kan finde alt det spiselige, de møder på deres vej.

Måske var de så langt nede, at jeg kunne se dem så tydeligt, fordi det havde været regnvejr om natten, og insekterne derfor holdt sig omkring huset. Nu kan det være, der er nogle af jer, der er irriterede på flagermus, fordi de hænger på jeres loft og er nogle grisemikler. Så må I tilgive mig min fascination af de små, flyvende dyr med radarantenne ude. Jeg tænkte mere, da jeg oplevede synet her til morgen – at det var så min belønning for at stå SÅ tidligt op.

Børnefamilier står også tidligt op, og det bærer jo for mange af jer belønningen i sig selv at have jeres familie at stå op til. Enten som det er nu, eller som det måske har været engang. Det er en stor gave at have noget at kunne glædes

over – noget, som ikke lige handler om én selv. Noget eller nogen, der er uden for én selv. Jeres barn – eller børn – f.eks. Børnebørn, eller andre mennesker – eller dyr såmænd - der har brug for én.

Eller noget som man har fået givet, som man måske ikke engang vidste, at man ønskede sig. Eller noget, som man pludselig oplever, som man havde glemt, at man savnede. Synet af småbitte flagermus mod himlen. Det blev så bare mit lille eksempel i morges.

Der kan ligge en lillebitte ydmyghed i at spørge sig selv, hvad der bringer én glæde. Hvad man egentlig er mest glad for. Jeg ved godt, det er fristende at svare ”min nye telefon” eller ”min nye bil”. Men hvis man så spørger, hvad man ville savne mest af alt, hvis man mistede det, så er det nok ikke lige telefon og bil. Men noget med andre mennesker. Og i sidste ende livet selv. Kærligheden ovenfra, fra Gud.

Vi har hørt om to forskellige mennesketyper i vores tekst i dag. Bibelen kalder de to typer Farisæeren og Tolderen. Farisæeren er det perfekte menneske. Det synes han selv. Derfor praler han. Ikke bare praler han over for andre mennesker, han praler også over for Gud. Han siger: ”Gud, jeg ved, at du elsker mig, fordi jeg er perfekt”. Tolderen, derimod, er det uperfekte menneske. Det ved han godt selv. Og det kan godt være, at han ikke indrømmer over for andre mennesker, at han er uperfekt. Det gør han nok ikke. Men han tænker, at han lige så

godt kan indrømme det over for Gud, for Gud ved det jo godt i forvejen. Så på en mærkelig måde er det toderen, den uperfekte, der ”vinder” i dagens tekst. Ikke fordi han er uperfekt, for det er jo den mindste kunst at være dét. Men fordi han kan sige til Gud, at okay, han er godt klar over, at han ikke er perfekt. Men Gud – kan du godt elske mig alligevel?

Se, dét er et vigtigt spørgsmål. Nogle gange, når man er længst ude, er det faktisk spørgsmålet: ”Gud, kan du godt elske mig, selvom jeg ikke er perfekt”?

Hvad tror I, Gud vil svare? Jeg håber og tror, Han vil svare JA! Og for at finde ud af det, skal vi lige – siger teksten i dag – igennem dén ydmygelse det kan være at skulle spørge: ”Gud, kan du godt elske mig, selvom jeg ikke er perfekt”?

Gud elsker os. Det gør Han ikke, FORDI vi er perfekte. Gud elsker os, PÅ TRODS AF, at vi ikke er perfekte.

Det er blevet d. 1. september. Skole og arbejde

og aktiviteter er startet igen for de fleste. Livet går videre, hverdag og pligter. Perfekte dage og uperfekte dage. De gode dage er, når vi ved, at vi kan være os selv. Og være i os selv, fordi vi kan se ud over os selv, se andre mennesker med dén kærlighed, Gud ser dem med.

Så ser Han nok også på os – med den samme kærlighed. Gud ophøjer de ydmyge, hørte vi fra Det Gamle Testamente i dag. Gud ophøjer de ydmyge, og de sørgende bringes i sikkerhed. Han gør store ting, der ikke kan udforskes, og undere, der ikke kan tælles. Ét af undererne er, at vi lever – i denne mangfoldige verden.

Elskede af Gud.

Amen.

Salmer:

749: [I østen stiger solen op](#)

522: [Nåden er din dagligdag](#)

478: [Vi kommer til din kirke, Gud](#)

49: [Ingen er så tryk i fare](#)

13: [Måne og sol](#)

15/9 Prædiken til 13. søndag efter Trinitatis 2019. Lukas 10,23-37.

Vi skal ikke gå så meget op i, hvem der er vores næste. Sådan i betydningen; ”Hvem er min næste, så jeg er forpligtet på at hjælpe ham”? Jesus vender i lignelsen om den barmhjertige samaritaner det hele på hovedet og siger: ”Hvem er min næste, når jeg selv har brug for hjælp”? Så er min næste dén, der hjælper mig. Uventet. Ufortjent, måske endda. Hjælpen kom fra en uventet kant, siger vi sommetider. Fra en vildtfremmed, som vi ikke kendte. Før han eller hun hjalp os. Man er vant til de professionelle hjælpere, og Gud ske lov vi har dem. Vores samfund og fællesskab ville bryde sammen, hvis ikke de var der. De får en fast månedsløn hver d. 1. for at være hjælpere og tjene andre på professionel vis. Vi lever i et land, hvor det som regel fungerer med de professionelle hjælpere. Men til enhver tid og i ethvert samfund vil der være tidspunkter, hvor de bare ikke lige er på rette sted i rette tid. Der var ikke nogen læge eller politibetjent til stede, da den rejsende

mellem Jerusalem og Jeriko blev slået ned og efterladt halvdød i vejsiden. Netop dén vej var én af dem, rejsende blev advaret imod. Der skal du ikke gå, hvis du har mange penge og værdier på dig. Der er røvere. Der var ingen til at forhindre røveriet. Ingen til at hjælpe den sårede mand. Eller jo, det var der jo. Der var i første omgang to personer, der uafhængigt af hinanden kom forbi den sårede mand. Med skam må vi erkende, at de var en slags kirkens folk. Eller ikke kirkens, men templets og synagogens folk. En præst og en levit. Præsten havde vel tankerne oppe i Himlen og tænkte, at det ville gøre ham uren at røre ved en halvdød mand. Og at det i øvrigt ikke var en del af hans arbejdsbeskrivelse. ”Om lidt kommer kirkesangeren eller kirketjeneren nok forbi. Så kan de hjælpe manden”. Sjovt nok tænkte kirkesangeren og kirketjeneren det samme, da de så kom forbi – i skikkelse af en såkaldt levit, som var en funktionær, der gjorde tjeneste i helligdommen. Nu bruger jeg lige de her betegnelser, selvom det er svært at sammenligne en levit med nutidens kirkemedarbejdere. Og præsten

såmænd ligeså. Levitter kunne også være præster. Men det er lidt dette med, at vi alle sammen godt kan forfalde til tanken: "Hvorfor skal jeg gøre det"?

Den sårede mand kunne have forventet, at præsten og levitten havde hjulpet. Men Jesus vil gerne vise, at hjælpen kan komme fra helt uventet kant. At det slet ikke er givet på forhånd, hvem der er hjælper. Og hvem der trænger til hjælp. Derfor fortæller Jesus den kendte lignelse om den barmhjertige samaritaner, for ham havde da i hvert fald ingen regnet med hjælp fra.

Samaritanerne var et folk, der var beslægtet med jøderne, men ikke var rigtige jøder, i jødernes øjne.

Der blev set ned på samaritanerne. De var et udkantsfolk. Nogle, der skulle hjælpes, hvis der ellers var nogen, der ville dét. Der går jo altid rod i det, hvis de hjælpeløse pludselig bliver hjælpere. Men det var lidt dét, der skete. Oppe blev nede, og nede blev oppe. Næsten blev ikke dén, der skulle hjælpes – men dén, der hjalp.

Det er det finurlige – og det velsignede ved denne lignelse om den barmhjertige samaritaner. Siden da har den barmhjertige samaritaner givet navn og betegnelse til noget positivt og godt, nemlig samaritterne, der har som opgave at hjælpe. Et korps af frivillige hjælpere, der har som opgave ikke at se skævt til dem, de skal hjælpe.

Nøjagtig som den barmhjertige samaritaner, der jo egentlig var dén, der forståeligt nok ville være gået forbi, fordi han selv altid havde været udstødt. Men han standsede altså op. Måske fordi han vidste, hvordan det var at være nederst i hierarkiet?

"Hvorfor er det MIG, der skal hjælpe"? Spurgte præsten sig selv. "Nå, det skal jeg jo heller ikke, det må andre gøre". Det samme spurgte levitten sig selv lidt senere: "Hvorfor er det MIG, der skal hjælpe? Nå, det skal jeg jo heller ikke, det må andre gøre". Måske spurgte samaritaneren faktisk sig selv om det samme: "Hvorfor skal JEG hjælpe"? Eller også nåede han aldrig at tænke sådan. For lignelsen siger, at samaritaneren kom hen til den sårede mand. Han gik ikke forbi, som de andre. Han

kom hen til ham, og han fik medynk med den sårede mand, da han så ham. "Medynk". Han ynkedes med ham. Han ynkedes sammen med den sårede mand. I lighed med ordet "medlidenhed" – den barmhjertige samaritaner følte lidelsen sammen med den hjælpeløse mand.

Hvorfor skal JEG hjælpe? Nåede den barmhjertige samaritaner måske at tænke. Hvem skulle ellers? Ikke præsten, ikke levitten, de havde deres professionelle virke i templet. Men samaritaneren, den udstødte. Han blev sat dér, på vejen, i situationen, hvor han hjalp. Samaritaneren, den udstødte, blev en næste for ham, der faldt i røvernes hænder. Fordi han viste ham barmhjertighed.

Et nøgleord er altså ordet barmhjertighed. På hebraisk er ordet for barmhjertighed et meget kropsligt ord. Ligesom det på dansk har noget at gøre med at have hjertet i barmen, på rette sted og dét sted, det lille barn søger mad og trøst – så er ordet barmhjertighed på hebraisk i slægt med ordet for "moderliv".

Vi er altså helt inde at røre ved varme, trøst og beskyttelse for det helt ubeskyttede – det helt lille barn. Barmhjertighed er en helt fysisk følelse: kærlighed, medfølelse og omsorg.

Den barmhjertige samaritaner fik medynk med den sårede mand. Og kunne intet andet end at hjælpe. "Hvorfor er det MIG, der skal hjælpe"? Tænker vi. Og glemmer, at det måske næste gang er noget andet, vi tænker, nemlig: "Hvorfor er det MIG, der skal hjælpes? Hvorfor er det MIG, der ligger hér, som voldsoffer eller som meget syg i krop eller sind"?

Så bliver vi glade for dét medmenneske, dén næste, der – som Jesus selv ville have gjort – siger: "Ja, det er MIG, der skal hjælpe. Nu er det mig, der er en næste for mit medmenneske". For det er mig, der er til stede, netop her, netop nu. Det er der måske endda en dybereliggende grund til...

Amen.

Salmer:

736: [Den mørke nat forgangen er](#)

192: [Hil dig, frelser og forsoner](#)

260: [Du satte dig selv i de nederstes sted](#)

52: [Du, Herre Krist](#)

**22/9 Prædiken til 14. søndag efter
Trinitatis 2019. Lukas 17,11-19.**

Som altid er man overrasket over, at det pludselig er blevet så mørkt udenfor. Om morgenen og om aftenen.

Og ja, jeg ved godt, at én af delene bliver endnu værre, når normaltiden indfinder sig om 5 uger, den sidste søndag i oktober.

I morgen er det jævndøgn: dag og nat er lige lange. SÅ er vi på vej mod efteråret! Ja, hvis man synes, tiden går stærkt, kan det være svært at følge med i, at midsommeren nu er uendeligt langt væk, en fortid, der føles utænkelig. Herude hos os er tiden siden da bl.a. gået med at få høsten i hus. En høst, der er betydeligt bedre end sidste års tørkeramte afgrøder.

Som kirke holder vi høstgudstjeneste uanset høstens størrelse. For at fejre, at der ER noget at høste. For at være sammen i taknemmeligheden over livet med dets gaver. "Alle gode gaver, de kommer ovenned"... Fra "Vi pløjede og vi så'de". Høstgudstjenesten er en fest med en smukt pyntet kirke. Vores kirketjener overgår sig selv år efter år i sine bestræbelser på at vise os, hvordan vi kan nyde synet af alle de gode gaver. Synet – og duften... Da jeg kom op i kirken i går aftes, tænkte jeg: "Hvad er dét for en stærk duft? Nåh, jo, friske løg"! Høst er også synonymt med de stærke sanseindtryk af liv og vækst. Og høstgudstjenesten betyder også, at vi

nu sidder hér i kirken igen og synger "Nu falmer skoven". Grundtvigs dejlige salme, der hører uløseligt sammen med høsten og det tidlige efterår.

I går var jeg sammen med en masse andre med til at synge "Nu falmer skoven" ved en bisættelse af en landmand. Også ved dén lejlighed var den pågældende kirke fyldt op af et hav af blomster, hvoraf en del var i efterårets gyldne farver. Og det var kornaks, han fik med sig på sin kiste til slut.

Da rustvognen kørte bort, havde vi stadig ordene og tonerne fra "Nu falmer skoven" med os i sindet. Hér var det selve menneskelivet, der havde fundet sin afslutning. På samme måde, som skovens lysegrønne løv har været igennem en modning og er blevet klar til at dø bort, til slut. Blot for at vågne igen, når foråret kommer. I en naturens opstandelse. Og sådan bringer Grundtvigs ord i "Nu falmer skoven" håb og tro til dén, der har brug for det. I sit eget eller sine kæres livsefterår. Også den tvivlende kristne kan finde håb og styrke i Grundtvigs ord om døden og opstandelsen:

*"Og når engang på Herrens bud
vort timeglas udrinder,
en evig sommer hos vor Gud
i Paradis vi finder".*

Og selv den mest inkarnerede bybo kan synge "Nu falmer skoven" og finde sin egen mening i ordene om, at

*"I vor lade, på vor lo,
der har vi nu Guds gaver,
dér virksomhed og velstand gro
i tøndemål af traver".*

Både i byen og på landet synger vi salmen.

Ikke-landmænd kommer måske i tvivl: Hvad er det nu egentlig, det betyder:

"i tøndemål af traver?!"

Det betyder jo bare "tøndevis af kom". En god høst.

"I tøndemål af traver".

For en trave er et gammelt ord for en samling af kornneg eller tækkerør på marken, en stabel.

Hvor mange neg var der så i en trave? Det kunne være forskelligt fra landsdel til landsdel.

På Sjælland var en trave 20 neg.

På Østfyn var en trave 40 neg.

På Vestfyn og i Jylland var en trave 60 neg.

Så skal vi gå med jyderne her i Kerte og omegn og sige 60 neg? Eller med østfynboerne og sige 40? Det ved I givetvis mere om, end jeg

gør! Vores egen salmebogs kommentar til "Nu falmer skoven" går i hvert fald med jyderne og vestfynboerne og siger, at en trave er 60 neg. Og hvis man havde en tønne korn af hver trave, så havde man et godt udbytte. For øvrigt var der nogle steder i Vendsyssel, hvor man talte i stortraver a 120 neg. Men de har vel også altid været lidt "egne", de vendelboer!

Men deroppe holder de også høstgudstjenester i denne tid, ligesom man gør over hele landet og også hér hos os. Og nu vil jeg gerne citere fra dét, Jesus siger i dagens Evangelietekst, da han havde helbredt 10 spedalske – og kun én af dem, en samaritaner, dvs. en fremmed, kom tilbage for at sige tak til Gud.

Da sagde Jesus: *"Var der ikke ti, der blev rene? Hvor er de ni? Er det kun denne fremmede, der er vendt tilbage for at give Gud æren?"* Og til den ene sagde han da: *"Stå op og gå herfra! Din tro har frelst dig"*.

At give Gud æren... Gennem dét, Jesus har gjort for os. Så vi kan komme fra døden til livet. Vi kan komme fra døden til livet, når vi hen igennem vores udfordringer og sorger en dag liver op og får nyt mod og kræfter til at

takke Gud – for livet, for høsten, for familie, for venner og for kærligheden. For Guds Søn, når vi behøver ham allermest. Og så vi kan give Gud æren i taknemmelighed, når vi tænker på timeglasset, der rinder ud for vore kære og for os selv. Og vi da tænker med taknemmelighed på, at vi skal finde en evig sommer hos vor Gud. Da skal Hans Ånd ledsage os til Himlen – med tro, håb og kærlighed som eneste bagage. En dag skal vi høste – uden først at så og pløje. Uden jordens strid og møje. Vi giver også Gud æren - i dag ved høstgudstjenesten. Der ER blevet sået og pløjet – af mennesker. Der er blevet høstet af mennesker, med hjælp af maskinerne.

Men stadig giver vi Gud æren.

For afgrøderne vokser jo – mens vi sover!
Amen.

Salmer:

729: [Nu falmer skoven](#)

727: [Gud, du fra dine de herlige højeloftssale](#)

730: [Vi pløjed' og vi så'de](#)

15: [Op, al den ting](#)

728: [Du gav mig, o Herre, en lod af din jord](#)

13/10 Prædiken til 17. søndag efter Trinitatis 2019. Lukas 14,1-11.

Vi hører i dag om optakten til det himmelske måltid. Faktisk hører vi om, hvordan vi kan blive forvandlet i mødet med Kristus. Så det er jo ganske – himmelsk!

"Det smagte himmelsk"! Kan vi finde på at sige til en vært eller værtinde, som har frembragt et fuldendt måltid for os. "Det smagte himmelsk"! Så skal det selvfølgelig også bare være godt. Hvis det skal smage himmelsk. Hver især har vi garanteret fået mad, der smagte himmelsk.

Nogle mænd vil måske først og fremmest tænke på deres mors mad. Især i såkaldt gamle dage, hvor kønsrollerne lå helt fast, var der mange unge, nygifte koner der kom til kort, når de serverede de første måltider for deres nye ægtemand. Der var et eller andet galt, det så de straks på ægtemandens udtryk, selvom han prøvede ikke at vise det. For det var ikke helt,

som vor mor lavede det... Men med tiden faldt vel så forventningerne og realiteterne sammen på en ny måde. Og ellers, som kvinderne derefter sagde, "ku' han jo lave det selv"!

Det ændrer ikke ved, at det ikke kun er maden som sådan, der smager himmelsk, hvis den gør. Det er omgivelserne. Menneskene.

Kærligheden. Fællesskabet. Det betyder også noget for smagen af måltidet. Derfor sidder enker, enkemænd og mange andre rundt omkring og synes, at det er svært at se det himmelske i et måltid, man indtager alene. Familie og venner giver fællesskabets smag til maden. Fællesspisning vinder frem i mange sammenhænge.

Det himmelske måltid er altså ikke kun maden. Og evangelisten Lukas fortæller selvfølgelig ikke bare om et tilfældigt bryllup, hvor bordplanen lige skal på plads.

Den ydmyge gæst ankommer til bryllupsfesten. Sætter sig helt nede bagved. "Hér hører jeg vist hjemme", tænker han. "Jeg skal ikke op at mænge mig med de øverste, det må være for

KERTE KIRKE

dem, der er allertættest på toppen. Dem, der har kendt brudgommen, lige fra han blev født”. Ja, nærmest siden de selv blev født. I kender måske følelsen af at komme til en fest eller et måltid, hvor man ikke er helt sikker på, at man hører til. Man er lidt anspændt, kan ikke helt nyde maden, selvom den garanteret smager – himmelsk. Hvis ellers man følte sig helt tryk og følte sig helt hjemme.

Så er det da vidunderligt, hvis værten eller værtinden kommer hen til én og er helt ægte, når han eller hun siger: ”Velkommen! Hvor var det dejligt, du kom. Se, jeg har den helt rigtige plads til dig her”! Det er dét, vi skal forestille os, at Jesus gør. Byder os velkomne. Selvom vi egentlig ikke var helt sikre på, at vi hørte hjemme, da vi oprindeligt fik indbydelsen. Den dér særlige indbydelse, vi får fra Jesus, er én af de indbydelser, der ikke bliver forældet. Den er gyldig fra barnsben, hvor nogle tager imod den som det naturligste af verden, den er gyldig i ungdommen og indbydelsen vedbliver at være gyldig også i de modne år. Nogle perioder af sit liv har man så travlt, at indbydelsen bare ligger i baghovedet, men det bliver indbydelsen ikke mindre gyldig af. Og pludselig kan der ske noget i ens perfekt planlagte liv, som rykker én væk fra planerne og sætter tiden i stå.

Engang var min mand og jeg kørt i stykker med bilen i en lillebitte by i Frankrig, på vej mod Portugal. Det ville tage 5 dage at skaffe reservedele, plus det løse. Vi camperede på byens sportsplads og gav os til at vente, ærgerlige over forsinkelsen.

I den lille by var der ét spisested, et lille sted med dystre krinkelkroge og mørke gange. Og mistænkeligt lave priser. Der blev lavet én menu dagligt, en hovedret og en dessert. Nye retter hver dag. Spis eller lad være. Jeg behøver vel ikke at fortælle, at det smagte – himmelsk. Den ydmyge restaurant frembragte himmelske måltider. Invitationen til at spise der – en defekt gearkasse – kom uventet. Sådan kan den himmelske invitation også komme uventet, men med så meget desto større nåde.

Og sådan skal vi så også regne med, at det er for andre mennesker. Invitationen fra Kristus kommer sommetider uventet. I den 2. tekstrække står der i epistlen til i dag, 17. søndag efter Trinitatis:

”Der er nogle, som I skal være barmhjertige imod, nemlig dem, der tvivler”.

Dem, der tvivler. Det er dem, der enten sætter sig allerøverst ved bordet, fordi de har et hovmod i forhold til invitationen. Eller det kan også være dem, der i deres tvivl sætter sig allernederst, fordi de ikke føler sig værdige til invitationen. I begge tilfælde – og i alle andre tilfælde – er det Jesus, der inviterer, og Jesus, der forvandler - så vores opgave er bare at bakke op. Og være barmhjertige mod dem, der tvivler. Det er Jesus, der indbyder, og han prikkes til vores egen halvdårlige samvittighed i dén måde, han gør det på.

Hvis nu jeg havde læst videre fra Lukasevangeliet i dag, efter jeg havde læst dét med, at *”enhver, som ophøjer sig selv, skal ydmyges, og den, der ydmyger sig selv, skal ophøjes”* – så ville det have lydt således:

”Til ham, der havde indbudt til bryllupsfesten, sagde Jesus:

’Når du indbyder til frokost eller middag, så undlad at indbyde dine venner, dine brødre, dine slægtninge eller dine rige naboer, for at de ikke skal indbyde dig igen og gøre gengæld.

Nej, når du vil holde en fest, så indbyd fattige, vanføre, lamme og blinde. Da skal du være salig, for de har ikke noget at give dig til gengæld. Men det vil blive gengældt dig ved de retfærdiges opstandelse’.”

Sådan siger Jesus, for at vi skal forstå, hvor stort det er, at vi bliver indbudt til opstandelsesfest. For vi har ikke noget at give til gengæld. Når alt kommer til alt, er vi alle sammen i modtagerens position, og Gud er dén, der giver, dén der holder himmelsk fest. Han sender Jesus ud med invitationerne. Den ene dag siger vi ja tak, den næste kommer vi i tvivl og overvejer et nej tak. Det ændrer bare ikke ved invitationen. Den er der livet igennem. Og det ændrer da heller ikke ved festens karakter.

”Min ven, sæt dig højere op, ved det himmelske bord”!

Amen.

Salmer:

747: [Lysets engel](#)

289: [Nu bede vi den Helligånd](#)

70: [Du kom til vor runde jord](#)

20/10 Prædiken til 18. søndag efter Trinitatis 2019. Matth. 22,34-46.

Ja, de, der dengang var modstandere af Jesus, fik svar på tiltale. Så til sidst turde de nærmest ikke spørge ham om noget.

Det var nok, fordi Jesus tit sagde noget til dem, som de på en måde nok havde hørt før. Men de havde hørt det som noget teoretisk, noget man kunne lære udenad fra en bog. Og ikke noget helt praktisk, som de kunne gå ud at gøre.

F.eks. nu dette i dag – vi kalder det for Det dobbelte kærlighedsbud. Jesus mener det helt i bogstavelig forstand – hans modstandere ser temmelig teoretisk på det. Det dobbelte kærlighedsbud betyder, at vi skal elske Gud – OG vi skal elske vores næste. Det ene kommer ikke uden det andet, for så hænger det ikke sammen. Du skal elske Herren din Gud af hele dit hjerte – og du skal elske din næste som dig selv.

Hvordan elsker man Gud? – Ved at være taknemmelig. Ved at sige tak for alt dét, man har fået givet i sit liv. Ved at gå ind i de udfordringer, som bliver lagt til rette på ens vej. Og tage livet på sig.

Hvordan elsker man sin næste som sig selv? – Ved at se på det andet menneske med Guds blik. Med næstekærlighedens øjne. Ved at ville det godt, også for ens medmenneske. Og det hænger sammen med de dér udfordringer, jeg lige nævnte, som bliver lagt til rette på ens vej. Og det er altid i praksis, i det daglige liv. Ikke noget vi kan lære udenad fra en bog. Det er at hjælpe, hvor man kan. At tage imod dén, der kommer og siger undskyld og tager det første skridt mod en forsoning. Og selv en gang imellem at tage det første skridt frem mod en forsoning.

Måske kender I nogle af de fortællinger i Bibelen, som Jesus bruger til at vise, hvad han mener. ”Den barmhjertige samaritaner”: Gå du hen og gør ligeså, siger Jesus efter at have fortalt historien om den fremmede, der hjalp en mand, der var blevet slået ned. Hjælp dén, der er kommet i knibe. Og hav tillid til dit medmenneske, at han eller hun vil hjælpe dig, hvis du kommer i knibe.

Og der er fortællingen om den fortabte søn. Lillebroderen, der forlod sin familie og satte alting over styr. Da det så gik galt for ham derude i verden, kom han kravlende hjem til sin far for at bede om tilgivelse, og han fik den. Ikke fordi yngste sønnen havde gjort noget godt, men fordi han var oprigtigt ked af, at han havde opført sig så dårligt, og bad om tilgivelse. Faderen, der tilgiver, er et billede på Gud, der tilgiver. Og så hænger det sammen igen: kærligheden til Gud kan ikke skilles ad fra kærligheden til næsten.

”Du skal elske Herren din Gud af hele dit hjerte og af hele din sjæl og af hele dit sind”. Det er det første og det største bud, siger Jesus. Men der er et andet, som står lige med det, fortsætter han: ”Du skal elske din næste som dig selv”. På de to bud hviler hele loven og profeterne.

Det er som med en dør, tænker jeg mig. En dør, der hviler på to hængsler. Når en amatør som mig har prøvet at bakse en dør på plads på begge hængsler, mutters alene, så ved man, hvor vigtigt det er, at begge hængsler er på plads. Samtidig. Ellers er der noget, der går helt skævt. Det dobbelte kærlighedsbud skal også på plads, og hvile på sine dobbelte hængsler: med kærligheden til Gud som det ene og kærligheden til din næste som det andet. På én gang. Ellers kommer selve livet til at være skævt. At hvile i det dobbelte kærlighedsbud er en god forankring.

Og når jeg nu nævner dette billede med forankring, så kommer jeg til at tænke på dette symbol i kristendommen: ankeret.

Konfirmanderne og jeg arbejder med kristne symboler en gang imellem – og ankeret symboliserer håb.

”Så bliver da tro, håb, kærlighed, disse tre”, skriver Paulus i 1. Korintherbrev.

Tro: symboliseret ved et kors.

Håb: symboliseret ved et anker.

Og kærlighed: symboliseret ved et hjerte.

Heller ikke disse tre kan skilles ad.

De væver sig ind i hele fortællingen om Kristus. Tro, håb, kærlighed er med os, når vi fejrer dåb, og når vi fejrer nadver. Troen, håbet og kærligheden ankrer os fast, fordi kærligheden fra Gud bare altid har været der – og altid er

der. Derfor skal der lyde et svar fra os til Gud i dag. Vi vil sige ”Tak for kærlighed”, lige så naturligt som når vi siger ”Tak for mad”. På dén måde husker vi det dobbelte kærlighedsbud:
At du skal elske Herren din Gud af hele dit hjerte og af hele din sjæl og af hele dit sind – og din næste som dig selv.

Amen.

Salmer:

- 749: [I østen stiger solen op](#)
448, v. 1-3: [Fyldt af glæde](#) (før dåb).
448, v. 4-6: [Fyldt af glæde](#) (efter dåb)
36: [Befal du dine veje](#)
787: [Du, som har tændt millioner af](#)

27/10 Prædiken til 19. søndag efter Trinitatis 2019. Mark. 2,1-12.

Verdens mindste snegl – så lillebitte, at vi taler om følehorn på en millimeter. Og det lille, perfekt formede mørkebrune sneglehus var også kun et par

millimeter i diameter. Denne verdens mindste snegl gled hen over min computerskærm i går aftes – eller rette, op ad skærmen. Hvor den kom fra, har jeg ingen anelse om. Den gled søgende, men også en anelse målbevidst, op ad skærmen, som på dét tidspunkt viste en oversigt over mine indgående mails. Jeg fulgte spændt og fascineret dens vej op gennem mailsene. En gang imellem dvælede den en smule, men generelt ville den bare opad. Der var også kommet en mail fra Simon, vores musiker i dag, men den havde jeg dog set før sneglen gjorde det. Jeg spekulerede på, hvordan jeg skulle få den minimale snegl væk fra skærmen, for den skulle vel ud i sit rette element. Til sidst fandt jeg et salmeark, som den så modvilligt kravlede over på, og jeg bar den ud i stormen og regnen. Ud til skæbnen derude. Det var lidt synd for den, men vel bedre end en skærm? Jeg tænkte lidt, at for millimetersneglen måtte verden derude i forhaven til præstegården være som for os, når vi kigger ud i universet og bare må tro på, at den gode Gud og Skaber er derude og vil os det bedste. Hvordan skulle vi ellers kunne leve, hvis ikke vi troede det?

Den lille snegl og den kæmpestore have. Ville den overleve? Det var mit håb. Det lille menneske og det kæmpestore univers. Vil vi overleve? Det er vores håb. Ja, vi små mennesker, med vores svagheder, sygdomme, store og små besværligheder. Hvis ikke vi havde fået overleveret et kristent håb, ville alt se meget slemt ud. Men vi HAR fået overleveret det kristne håb. Og hvis vi vil vide, hvad det kristne håb går ud på, så har vi det skrevet ned i Det Ny Testamente. Hver søn- og helligdag er der for mange år siden blevet udvalgt en Evangelietekst til os, så vi ikke skal skændes om, hvad der mon skal læses og lyttes til netop i dag. Og i dag, den 19. søndag efter Trinitatis, er det så beretningen om den lamme mand, der på grund af trængslen bliver sænket ned gennem taget i dét hus, hvor Jesus opholdt sig. Den syge kom ned til Jesus, den syge kom ned fra oven. Det kan forekomme som den omvendte verden. Normalt ville vi tænke, at den guddommelige hjælp kommer ned fra oven, oppe fra Gud. Her har vi nærmest det omvendte, hvor den syge kommer ned fra oven. Ned til Jesus, som netop er – nede blandt menneskene. Det er faktisk en del af pointen i denne beretning. Jesus er nede blandt menneskene. Sendt herved af Gud. På vegne af Gud, med kraft fra Gud, helbreder han de syge. Men han gør mere end dét – han tilgiver dem deres synder. Og dét er større end helbredelsen. I denne beretning er det faktisk dét, han begynder med. Først tilgiver han den lamme mand. Dernæst helbreder han ham. Jesus kender menneskene. Og han kender sine modstandere. Han ved godt, at almindelige mennesker vil se beviser. At se Jesus helbrede en lam mand, så den lamme selv kan rejse sig og selv bære sin bære og gå derfra – det er

KERTE KIRKE

noget, mennesker kan se og forstå. Det kan de respektere. Også Jesu modstandere, de skriftkloge. Men at høre Jesus sige: "Dine synder tilgives dig", det var for stærk kost. De skriftkloge troede ikke på, at Jesus havde myndighed fra Gud til at tilgive synder. Jesus var træt af, at han hele tiden skulle levere beviser. Men han vidste også godt, at det var måden, han kunne vise, hvem han var. Jesus var kommet ned fra det himmelske, ned til jorden. Ned til menneskers huse. At Jesus opholder sig i et hus, er et billede på, at han virkelig er midt iblandt almindelige mennesker. Ikke en ophøjet konge i et fjernt palads. Den lamme mands 4 hjælpere har forstået det: de laver hul i taget på huset, et hul til himmelrummet og hjælpen fra oven. Det vigtigste er, at hjælpen kommer fra oven – men i skikkelse af Jesus, som i bogstavelig forstand er helt nede på jorden.

I et for de tider almindeligt hus med jordklinik gulv og et tag, der kan laves hul i. Svært og omstændeligt har det da været at lave dét hul i taget. Men så meget ville de det, både den lamme mand og de 4 hjælpere, at de gjorde sig disse kæmpe anstrengelser med at lave hul i taget og sænke den lamme mand ned på båren. Og da Jesus så deres tro, siger han til den lamme:
"Søn, dine synder tilgives dig".

Syndernes forladelse kom først. Helbredelsen fulgte efter. Og hvad kom før syndernes forladelse? Det gjorde troen. Da Jesus så deres tro, sagde han: "Dine synder tilgives dig". Troen, hvad er det? Det kan være at mærke sine forskellige skavanker, der sikkert tager til år for år – tage skavankerne med sig uden for huset i mørket og se ud i verdensrummet. Se på månen og alle stjernerne, som Skaberens har tændt. Og så, på trods af mørket og den ufattelige og overvældende størrelse af tid og rum derude så at tænke, at man er tryk. At man kan sove i tryghed og ro. For Gud ville ikke holde sin Søn deroppe, men sendte ham ned til os, til almindelige mennesker, der gør både rigtigt og forkert, og sikkert mest forkert. Men syndernes forladelse kom først. Helbredelsen fulgte efter. Og troen var den første gave.
Amen.

Salmer:

733: [Skyerne gråner](#)

732: [Dybt hælder året](#)

785: [Tunge, mørke natteskyer](#)

754: [Se, nu stiger solen](#)

69, vers 5 & 6: [Du fødtes på jord](#)

/(Nadversalme)

729: [Nu falmer skoven](#) (Mel Nebelong 1889).

Der er først prædiken i kirken igen 1/12 2019, altså i det næste kirkeår. De kan ses på hjemmesiden.